

Her akşam:

Londra ve Berlin arasında Bir münakaşa

Hüseyin Cahid YALÇIN

MÜTTEFİKLER namına yapılan resmi beyanatta harp sonrası nizamından bahsedildiği sırada Almanyanın bir daha ortaltığı karıştırmaktan kaçınacağını bir surette elinden silâhı alınacağı ve teşkil edilecek bir adalet divanının emrinde kararlarını ıcrar et. İhtibalecek bir askeri kuvvet bulunacağı temin olunmuştur. Berlin bu meselede sükût edemeyeceğini gördü. Alman hariciyesinden çıkışı tasrih edilen cevaba göre mütteliklerin bu beyanati harben sonra Avrupa'nın bazı memleketlerini Rusya'nın işgali altında bırakmak üzere verilmiş gizli kararın açığa vurulmasıdır. Berlin bunun itiraf edilebilmesine hayret etmekle beraber, hiç müteessir görülmeye çalışıyor ve Almanyanın her türlü tedbir ihtihaz etmiş olduğuna dair teminat veriyor.

Böyle bir meselede her hangi bir tedbirin nasıl ihtihaz edilebileceğine akıl erdirmek zordur. Bir ikinci cephe teşkili ihtimaline karşı Almanyayı, Fransa kıyılarını tahkim ettiğini, hazırlıklı bulunduğunu söylemişti. İşte, bu ve buna benzer hareketler bir çıkarma ihtimaline karşı tedbirler. Bu tedbirin müessir olup olmayacağı ise ancak tecrübeden sonra sabit olabilir. Fakat harp sonrası hakkında Almanyanın silâhtan tecridi meselesine şimdiden bir tedbir düşünüldüğünü iddia etmeye imkân yoktur. Çünkü Almanyaya mağlûb olursa artık galiblerin arzularını yerine getirmekten başka bir şey yapamaz. Bu yalnız Almanyaya hakkında varid olabilecek bir ihtimal değildir. Her hangi bir devlet için de mağlûbiyetten sonra artık galibin koyacağı şartları kabullenmek başka yapılacak bir iş kalmaması tabiidir. Binaenaleyh Almanyaya tarafından tedbir ihtihaz edildiği haklarındaki sözler mütteliklerin bahsettikleri karar dolayısıyla ma kul bir cevap addedilemez. Tedbir ancak harbi kaybetmemek hususunda ihtihaz edilebilir.

Gerek mühverin, gerek mütteliklerin bu hususta ellerinden geleni yaptıklarında da kimsenin şüphesi yoktur. Yoksa tedbir almak, mağlûb olmamak için kâfi gelseydi şimdiye kadar hiç mağlûb bir devlete tesadüf edilmemek icab ederdi.

Meselenin esasına gelince, iki taraf için de harp sonrasından korkmakta bir mana yoktur zannederiz. Çünkü, onlar her şeyi göze aldıktan sonra harbe atılmış olmak icab eder. İki taraf devlet adamlarının nasıl bir harbe tutuşmuş olduklarını ve mağlûb olurlarsa başlarına neler geleceğini açık açık bilmemelerine imkân var mıdır? Müttelikler galib gelirlerse, inanyoruz ki mağlûb mütteliklere millet sifatiyle bir ceza verilmeyecektir. Mağlûb mütteliklere mensup ferdlarin hususi bir insan sifatiyle hakları mahfuz kalacaktır. Fakat, istedikleri gibi silâhlarına, istedikleri gibi istilâ ve tahakküm planlarını hazırlayıp tatbika keymalarına imkân bırakılacağı düşünmek büyük saferunluk olur.

Milletlere ceza verilmeyecektir. Fakat bugünkü rehinemelemlerini sevk ve idare edenlerin ve buna benzer hareketlerde bulunanların alelade suçlular gibi cezaya uğramayacaklarını düşünmek de batıdır. Tabiidir ki mühverin galebesine yardım eden yardaklar da aynı nemelemeyle maruz kalacaklardır.

Mühver galib geldiği takdirde ise mağlûbların başına neler geleceğinden bahse hacet yoktur. İşgal altındaki memleketlerin hali bu babda kâfi bir fikir verebilir. Ortada bir hakikat var: Taraflar ne yapıp yapıp mağlûb olmaya bakmalıdır. Yoksa var mağlûb olanın haline!..

Voronej civarındaki Alman kuvvetleri Bazı müstahkem noktalar-dan atıldı

Don kavsinde şiddetli tank ve piyade muharebesi oluyor

Bataisk cenubunda şiddetli mukavemete rağmen Almanlar ilerliyor

Londra, 31 (A.A.) — Bugün Don nehri kavsinde her dakika şiddetlenen kanlı bir piyade ve tank muharebesi olmaktadır. Almanların Stalingrada saldırısı bazı yerde geri atılmıştır.

Dün gece Moskovada nesredilen Sovyet tebliği şudur: "Sovyet kuvvetleri dün yukarı Donda Voronej, aşağı Donda Simliansk ve Rostofun 11 kilometre cenubunda Batajskin cenup ve cenubu garbisinde, Stalingradın 120 kilometre şimali garbisindeki Klepskayanın cenubu garbisinde düşmanla kanlı muharebelere girişmiştir.

Tebliğe ekte deniliyor ki: "Voronej civarında Almanlar bazı müstahkem noktalardan atılmıştır. Almanlar yeni kuvvetler getiriyorlar. Klepskayanın cenubu garbisinde mühver hücumu tardedilmiştir. Simlianskda Don nehrinin geçen bir düşman grupunu itilâ etmek için muharebeler oluyor.

Daha cenupta Almanlar hatlarını yarmak için yeniden kuvvetler ileri, sürmüşlerdir. Batajskin cenubunda kanlı çarpışmalar oluyor. Rus kıtalarının şiddetli mukavemetine rağmen Almanlar bazı kesimlerde ilerliyorlar."

Ticaret Vekili Aydın ovasında müstahsillerle konuşmalar yaptı

Vekil, çiftçiye tasarruf ve istihsalî azami hadde çıkarmak tavsiyesinde bulundu

(Yazısı 5 nede)

ikinci cephe

Kırpis Komünist bir mebusun sualine şu cevabı verdi:

Niyetimiz olduğunı söyleyebilirim

Londra, 31 (A.A.) — Dün Ayam Kamarasında ikinci cephe için hükümetin yaz tatilinden evvel gizli bir celsede demette bulunmuştu. Çağı sorulmuştur. Hükümet namına cevap veren Sir Krips demiştir ki: "Hükümet askeri niyetleri ne olursa olsun bunu gizli celsede bile söyleyemez."

Komünist mebus Galançer "hükümet hiç olmazsa böyle bir cephe kurma niyeti olup olmadığını söyleyemez mi?" diye sormuş. Krips "niyetimiz olduğunı söyleyebiliriz," cevabını vermiştir.

Londra, 31 (A.A.) — Çöğri mebus yaz tatilinden evvel harp durumuna hakkında beyanatta bulunmuştu. Lüzum görürlerse meclis tatil esnasında toplanmaya çağırılacaktır.

İtalyan işgali altında bulunan Slovenyada 130 bin kişi sürülmüş!

Yedi köy tamamıyla yakıldı bütün sakinleri kurşuna dizildi

Londra, 31 (A.A.) — Londrada bulunan Yugoslavya Başvekilini muavini Dr. Krek persembeye taşıdığı bir demette aldığı son haberlere göre, İtalyan işgali altında bulunan Slovenyada 130 kişinin sürlmüş veya toplanma kamplarına gönderilmiş olduklarını ve beş bin kişinin de kendi memleketlerinde (Devamı 3 üncüde)

Kerç yarım adasındaki Alman kuvvetleri Taman yarım adasına çıkarıldı

Bu hareket şiddetli topçu ateşinden sonra yapıldı

Kerç boğazında birkaç köprü başı kuruldu

Vişi, 31 (A.A.) — Kerç yarım adasındaki Alman kuvvetleri bu sabah Kafkas sahilinde Taman yarım adasına çıkarılmıştır. Bu çıkarma hareketi bütün gece süren şiddetli topçu ateşinden sonra yapılmıştır. Almanlar Kerç boğazında birkaç köprü başı kurmuşlardır.

Kerçten karşı sahile Taman yarım adasına çıkan Mareşal Mansteinin kumandası altındaki Alman kuvvetleri hayatî noktaları, bilhassa Maikop mntakasını yakından tehdit ediyor. Bu mntakada zengin petrol madenleri vardır.

Don kavsinde Kalaşın şimali garbisindeki tepelerde muharebeler devam etmekte beraber Alman kıtaları Don ve Volga nehirleri arasında ilerlemektedir. Şimdi Stalingrad şimalinden ve cenuptan tehdit ediliyor.

Vişi, 31 (A.A.) — Alman orduları Stalingrad mntakasında ve şimali Kafkasyada taarruz hareketine devam ediyor. Şimali Kafkasyada durum hızla Almanlar lehine geliyor. Burada Rusların Kuban vilayeti tehlikesindedir. Diğer taraftan Kerçten karşı sahile geçen Alman kuvvetleri şimdi hayatî noktaları tehdit etmektedir.

Stalingrad yakınında şiddetli muharebeler oluyor. Donu geçen Alman kuvvetleri ilerlemektedir.

Malta üzerinde

Malta, 31 (A.A.) — Perşembe günü nesredilen tebliğ, çarşamba günü Malta üstünde düşürülen iki Alman avcısından başka bir İtalyan avcısının da tahrir edilmiş olduğunu bildirmektedir. Akınsız geçen bir geceden sonra mühver avcılar perşembe günü iki hızlı keşif taarruzu yapmışlardır.

İngiliz hava kuvvetleri bir Alman avcısını tahrip etmişlerdir. Sivil halk arasında telefât ve hasar olmamıştır.

Başvekil

Harp okulunun yeni spor sahasını açtı

Derece alan sporcuların mükâfatları Başvekilimiz tarafından kendilerine verildi

Ankara, (A.A.) — Harp okulunun yeni yapılan spor sahasının açılış töreni bugün saat 17 de yapılmıştır. Sahayı sporcu başvekilimiz Şirri Saracoğlu açmıştır. Törende Dahiliye

ve vekili Dr. Fikri Tüzer, genelkurmay başkanı Orgeneral Asım Gündüz, Ankara garnizon komutanı Kor general Hüsnü Kılıç, Beden terbiyesi genel direktörü general Cemil Fener ve daha birçok seğkin davetliler bulunuyordu.

Törene okul komutanı kurmay albay Mustafa Eren'in bir nutku ile başladı. Komutan, sporun yurt müdafaasındaki yüksek ehemmiyetini belirttikten sonra harp okulunun bu sahadaki gayretlerini uzun uzun anlattı.

Okulun Türk sporundaki yüksek varlığına nazaran, vaziyetin mütevazı bir ifade ile bu nutuktan sonra spor sahasının gezilmesine başlandı. 3.000 kişilik kapalı tribüne. (Devamı 3 üncüde)

TÜRK - ALMAN DOSTLUĞU

Yeni Berlin Büyük elçimiz Bunu kuvvetlendirmeye çalışacağını söylüyor

Saffet Arıkan yarın Berline gidiyor

İstanbul, 30 (A.A.) — Berlin büyük elçimiz Saffet Arıkan, kendinden mülâkât isteyen D. N. B. Ajansının İstanbul muhabirine aşağıdaki demette bulunmuştur:

"Almanya memnurluğu gidiyorum. Çünkü orada samimiyet ve dostluk bulacağuma kaniim. Almanya ile olan dostluğumuz hakikidir ve esastır. Ben bu dostluğu elimden geldiği kadar çoğaltmaya ve kuvvetlendirmeye çalışacağım. Ek-selans Von Papenin buradaki değerli mesaisinin benim çalışmalarım için önemli yardımcı olacaktır."

Diğer taraftan bizim malumata göre eski Berlin elçimiz Hüseyin Gere de bugün şehrimize gelecek, ve yeni büyük elçi Saffet Arıkan yarın Berline hareket edecektir.

Macaristana üç Rus parasütçüsü indi

Budapeşte, 31 (A.A.) — Macaristanda bir noktaya 3 parasütçü inmiştir. Bunlar yakalanmışlar ve Rus oldukları anlaşılmıştır. Üzerlerinde yiyecek ve yangın çıkarmak için lazım gelen maddeler bulunmuştur.

Düşman yangın çıkarmaya mahsus balonlar da atmışsa da bunlar zarar vermemiştir.

Mareşal Peten elçimizi kabul etti

Vişi, 31 (A.A.) — Mareşal Peten dün Türkiye'nin Vişi büyük elçisi, Behiç Erkin'i kabul etmiştir.

Ekmek işi

Unların firmalara daha erken verilmesi için Tedbirler alınıyor

Birkaç gündenberi firmalar geç ekmek çıkardığından bir kısım halk, vaktinde ekmek alamamaktadır. Bunun, toprak mahsulleri ofisi hesabına gönderilen buğday veya unların firmalara geç verilmemesinden ileri geldiği anlaşılmıştır. İki gün evvel un firmaları gece yarısından sonra, evvelki gece saat 11 de verilmisti. Bu günün un istihkakı firmalara dün gündüz verildiğinden sabah bütün firmalarda ekmek vaktinde çıkmıştır. Yeni mahsul Ağustos ortalarına doğru piyasaya, çıkacağından bu vaziyetin bir müddet daha devam etmesi ihtimali vardır. Fakat telâş mahal yoktur. İstanbulun her günkü ekmek, un istihkakı firmalara verilecektir. A lâkadarlar, vaziyetin Ağustos ortalarına kadar daha intizamlı idare edilmesi, ve hububatın şehirde daha erken ve hiç olmazsa bir gün evvelinden getirilmesi için icap eden teşebbüs ve tedbirlere baş vurmuşlardır.

Çine İngiliz ve Amerikan kıtaları akın ediyor

Çunking, 31 (A.A.) — Reis Ruzveltin Çindeki hususi memursu Laughlin Currie, İngiliz ve Amerika ordularının Çine gitmek üzere Hindistana akın halinde geldiklerini söylemiş ve kahraman Çin askerleriyle tecrübeli generallerinin Japonlara taarruz ve zaferi kazanmaya temin edilecekleri için Çine uçak, top ve silâh göndermek hususundaki taahhütlerini yerine getireceğini demiştir.

Edirne ve Uzunköprüde yapılan atışlar

Edirne valisi Ferid Nomer birincilere mükâfatlarını verirken. (Yazısı 5 üncüde)

Günün meseleleri

Almanya'ya giden Fransız amelesesi

GÜNÜN dedikodu teşkil eden meselelerinden birisi de Almanya'ya çalışmaya gelecek olan Fransız amelesesi meselesidir.

Bu iş yeni bir mesele sayılmaz. 14 Haziran 1940 da Alman orduları Paris'e girmesi ve 22 Haziran 1940 da Fransız - Alman mütarekesinin imza edilmesi gününden itibaren bütün dünya efkârı umumiyesini Fransız - Alman işbirliği meselesi meşgul etmiştir. Bu iş birliğinin ne şekilde tezahür edeceğine dair sonsuz yazılar yazıldı. Almanların Fransız gemilerinden istifade edecekleri, Fransız sanayi müesseselerini kendi harp gayeleri için çalıştıracakları, vesaire ileri sürüldü. Fakat ileri sürülen bu noktaların hiçbirisi geniş bir ölçüde tahakkük etmedi. Ancak İsviçre'de tekrar iktidar mevkiine geldikten sonradır ki Fransız amelesinin Alman sanayinde çalıştırılması meselesi geniş ölçüde gündüme başlandı. Müsyö İsviçre radyo ile Fransız milletine Alman fabrikalarında çalışmanın Fransız menfaatleri için olduğunu, bu sayede Fransızın Almanya'da esir olan çiftçi vatandaşlara kavuşacağını anlattı.

Her iki taraf matbuatı bu meseleyi ayrı ayrı nakatlı nazardan müfalece etmektedir. Fransız gazeteleri bu davetin iyi karşılandığını, İsviçre'de altından olan ve olmayan Fransız binalarına amelenin iş buralarına bas vurarak kayıt olduğunu; İngiliz ve Amerikan gazeteleri ise Fransız amelesinin Almanya'ya gitmeğe hevesli olmadığını, kayıt büroları önünde kâdiler çıktığını yazdılar.

Hâdisenin içyüzü ne olursa olsun bugün muhtak olan bir nokta var. Bir hayli Fransız amelesesi Alman fabrikalarında çalışıyor. Bu münasebetle son gelen illüstrasyon gazetesinin bu bahse dair yazdığı bir makaleyi Türk kardeşlerimize sunmayı faydalı görüyoruz.

1940 Eylülünde ilk defa olarak Almanya'daki işsizlerin Almanya'da iş bulabileceklerini, bu işlerle yüksek gündelik vereceğini, kâfi gıdanın temin edileceğini ve bu işlerin biriktirdikleri parayı Fransya'ya göndermek imkânına malik bulunacaklarını ilân ettiler. Binaların Fransız amelesesi bu davete icabet ettiler.

Almanya'ya giden Fransızların iyi amelesesi oradaki çalışma metoduna kabuk alışı. Almanya Fransız amelesinden memnun olduğunu söyledi. Ve bu amelelerin daha iyi randıman almak için icap eden tedbirlere basvurmaktan geri kalmadı. İlk iş olarak idare ile amele arasında diğ ihtilâfından doğacak ahenksizliği ortadan kaldırmak için uğraşılır. Ve iki tarafın iyi niyetleri sayesinde buna da muvaffak olundu.

İş saatlerinden sonra Fransız amelesesi tam bir hürriyete maliktir. Bu serbest zamanlarda Alman filmlerini dinleye dinleye Alman gazetelerini okuya okuya Almanca öğrenmeye çalışıyorlar. Binaların her birine birer yemek, sokaklarda da laşmaktan yorulunca karargâhlarına giriyorlar.

Almanya'da çok cenebi amele çalıştığı için her amelenin ayrı bir yer bulması imkânsızdır. Bu amelelerin pek azı bir aile yanına pansiyoner olarak yerleştirilmiştir. Efrasiyetini umumi yatakhanelerde yatarlar halbuki Fransız umumi yerde geçen hayattan hoşlanmaz. Bu hal Fransızların Almanya'ya alınmalarını zorlaştıran bir sebeptir.

Almanya'ya giden Fransız amelesesi karmakarışıktır. Ustaların ya nunda acemiler de yer almıştır. Onun için Fransızdaki iş büroları bugün bu meseleye yeni kayıtlar koymuşlardır. Bugün Fransızda Almanya'ya gitmek için kaydolunan amele evvelâ bir imtihandan geçirilir ve Almanya'ya gönderilmeden evvel Alman sistemine göre çalışmaya alıştırılır.

Almanya'ya giden Fransız amelesesi her şeyden evvel orada kendisine bir muhit bulmaya çalışır. Spor kulüpleri yapıyor. Bu sayede aralarındaki tesadüfî ilişkileri güçlendiriyorlar. Bazı amele toplulukları işi daha ileriye götürüyor. Fransızdan seyyar tiyatro takımları getiriyor, Fransız filmleri idrâr ediyor ve bu sayede gurbetli Fransızlara gurbeti unutturuyor. Almanya'ya çalışıyor.

Alman fabrikalarında çalışan Fransızlara saat başına 15-24 frank veriliyor. Haftalık en az iş saati 48 saattir. Fazla iş saatleri için yüzde 25 ve pazar çalışmaları için yüzde 50 zam veriliyor. Haftada 62 saat çalışan bir makineci ailesine her ay 4000 frank göndermek imkânını bulmaktadır.

Almanya'ya giden Fransız işçileri arasında birçok delikanlılar vardır. Bunlar tezgâhtan tezgâha, fabrikadan fabrikaya dolaşa dolaşa nihayet kendilerine bir iş bulabilmişlerdir.

Almanya'dan gelen haberler, Fransız işçilerinin Almanlarla iyi anlaşabildiğini gösteriyor. Fakat bunun aksini söyleyen dedikodular da kulaktan kulağa yayılmaktadır. Bu bir hakikatten ziyade bir propaganda andırır. Bu propaganda'yı çıkaran sebepler başlıca şunlardır:

İşçiler Almanya'ya giderken Almanca yazılmış bir mukavele imzalamaktadırlar. Bu mukavele imzalamadan evvel kendilerine Fransızca olarak izah ediliyor. Fakat kulaktan kulağa dinlemek başka, Fransızca bir metni dikkatli okumak başkadır. Mukavele, iyi imzalıyan Fransızların bazan iyi anlamadıkları şartları kabul ettikleri ve sonra bunun için şikâyet ettikleri vâkidir.

Mesela Fransız amelesesi Alman amelesesiyle aynı yevmiyeyi alıyor. Bu miktar Fransızda kazandığından fazladır. Alman amelesesi ile aynı vergiyi veriyor. Fakat giderken ekserisinin ödyeceği vergi miktarından haberi yoktur. Bunun için ayda 6000 frank almak imni. Öyle yola çıkan Fransız amelesesi erada aylığı 4200-5100 franga indigini görüyor ve can sıkıyor. Halbuki Fransızdayken kendisine 4800 frank teflik edileceğini memnuniyetle kabul edecekti. Kezâlik 6 ay çalışan bir amelenin 10 günlük istirahati olduğu ve bu istirahati ailelerinin yanında geçirebilecekleri mukavelelerinde yazıdır. Bu kaydı gören amele yol masrafları çalıştığı fabrikadan ve vereceği ve gideceği müddetinin izin gününden eksiltilmeyeceğini sanıyordu. Hakikat bunun aksine oluncu sinirleniyor.

Bu anlaşmazlıkların önüne geçmek için son günlerde bazı tedbirler alınmıştır. Paris'te bir müessesesi kurulmuştur. Bu müessesesi mukavelelerin tercümesini yapıyor. İcap eden izahatı veriyor. Aynı cedit bir müessesesi de Liyonda kurulmuştur.

Bakalım bu müesseseler aradaki ihtilâfları izaleye ne derecede muvaffak olacaklar.

Fin hükûmetine verilen iktisadi salâhiyet

Vişi: 31 (A.A.) — Fin parlamentosu hükûmete iktisadi işlerde, tam salâhiyet vermiştir. Müddet 1943 senesinin sonuna kadardır.

Bu sefer Aduvaya düşen bombaların ne kulakları tıkamak, ne de aldırış etmemek imkânı değildi. Her şey hâdiseye azami bir taraka vermek için bir araya toplanmış gibiydi. İtalyanın vaziyeti daha vahim bir hale sokmamasını, Habeşistan'dan fazla menfaatler elde etmekle iktifa etmesini, askeri nümayişlerden vazgeçmesini temin için bos yere haftalarca devam eden siyasi görüşmelerden sonra Milletler Cemiyeti resmen ihtilâftan haberdar edilmiş, Habeşistanın sıkıyöneti bütün formalitelerle uygun olarak muameleye konulmuştur. İhtilâfı teferriatle tekkik etmek ve her iki tarafın kabul edilebileceği bir kompromi uzlaşması arayışına, böylece İtalyan hükûmetini bir karara boyun eğmek vaziyetinden kurtarmak için on üçer ve beşer komiteleri kurulmuştur.

Milletler Cemiyeti aynı zaman da her iki tarafa da —yani hakikatte yalnız İtalyana— ihtilâf milletler mahkemesinde tekkik edilmekte iken sülh tehlikeye düşürülecek veya sülh haline nihayet verebilecek herhangi bir hareketten sakınmalarını resmen tavsiye etmiştir. Aduvaya düşen bombalar bir tavsiye de vahşiyane bir cevap teşkil ediyordu —Tıpkı bir mahkemede, davaları riyet edilmeden, taraflardan birinin tabanca sırtı çekerek, hakimlerin burnunun

SEFERDEN MEMLEKETTEN

Belediye teftiş kadrosu

Ne kadar genişletileceği

Ticaret Vekâilinin şehrimize gelmesinden sonra anlaşılacak

Belediye teftiş heyetinde münhal bulunan müfettiş ve müfettiş muavini için dün bir imtihan yapıldı. Evvelen mukarrer idi. Fakat, hükümetin yeni kararıyla İstanbul'da gıda maddelerinin fiyat ve piyasa kontrol, ihtikârı takip işleri belediye verilmiş olduğundan teftiş heyeti kadrosunun bugünkü hacmi —hattâ yeni alınacak elemanlarla da— kâfi görülmemektedir. Teftiş heyeti kadrosu zarurî olarak genişletilecektir. Yalnız bu genişlemenin ne nisbette olabileceği belediye verilince tahsisatın anlaşılmasından sonra kâbil olacaktır. Bu da şimdilik malûm değildir.

Ticaret vekili Behçet Uzun şehrimize yapması beklenen seyahatinden sonra bu cihet daha ziyade aydınlanacak olacaktır.

Bunun için dün yapılacak müfettiş ve müfettiş muavini imtihanı bir hafta geri bırakılmıştır.

İstanbul ve Ankara san'at okullarında

Birer elektrik şubesi açılıyor

Askerî fen memuru da yetiştirilecek

İstanbul ile Ankara san'at okullarında birer hususi elektrik şubesi açılması için faaliyete geçmiştir.

Önümüzdeki ders yılında tedrisata başlanacak olan bu kısma "hususi elektrikli şubesi" ismi verilmesinin sebebi şudur: Sanat mekteplerinin ötedenberi birer elektrik şubesi vardır. Fakat ilk mektep mezunlarının almış olduğu bu gubede tedrisat beş yıldır. Şimdi yeni kurulacak şubelere orta mektep mezunları alınacak ve tedrisat iki yıl olacaktır. Bu iki yıllık ameli ve nazari tedrisatı ikmal edecek orta mektep mezunları beş yıllık devrenin mezunlarının haklarını da tamamen sahip olacaklardır.

Maarif vekâleti ile Milli Müdafaa vekâleti arasında hasıl olan muhabakat üzerine bu şubelerde Milli Müdafaa vekâleti hesabına askerî fen memuru yetiştirilmek üzere yatılı ve parasız talebe okutulmasına karar verilmiştir. Bunun için Eylülün başında İstanbul ve Ankara'da bir müsabaka imtihanı yapılmasına karar verilmiştir.

AVRUPA'NIN MUAMMASI

Yazan:

JUL ROMEN

84

Çeviren:

LUTFI AY

İçinde, hasmına ateş etmesi kışkırtıcı ve garip tarafı da Habeşistan vaktiyle Milletler Cemiyetine girmesine İtalya önyak olmuş, namzedinin Cemiyete layık bir aza olacağını bizzat kendisi tekeffül etmiştir.

Fakat o sıralarda milletlerin mânevi durumunda öyle istisnai bir hava esmeye başlamıştı ki, bu da hâdisenin akislerini bir kat daha artırmakla beraber kalıyordu. Buna İngiltere'ye ait bölgede de isaret etmiştir. Büyük Britanya'nın fikren ve ahlâken en gücünde sınıflarını temsil eden yüksek şahsiyetler, Lord Rober Sesil'in tevgiyle ve onun idaresi altında, etkâri umumiyesinin sülh davasında ki düşüncelerini öğrenmek için muazzam bir ankete girişmişlerdi. Bu işe yardım etmek, reyleri toplamak için, halktan, mekteplerden, kiliselerden, muhtelif cemiyetlerden gitride artan teklifler yağmaya başlamıştı. Anlatılan bir milyondan fazla insan istisnai olmuş ve rey vermişti. Resmi makamlar

Mahkemelerde

Karısı aç mı, çocukları tok mu, hiç düşünmüyormuş

"Bana günde 50 kuruş yemek parası veriyor. Siz söyleyin Allah aşkına bu zamanda 50 kuruş..."

Erkek, müddeimumiliğin karşısındaki koridorda, sıranın üzerine uzanmış, baygınlık geçiriyordu. Sol eli dirseğine kadar sarılmış, parmakları kurumuş kanlar içindeydi. İhtiyar bir kadın kendisinin bayılmak üzere olduğunu görünce feriyadı bastı:

— Yetişin ey ahalî, bu adam bayıldı.

Müşavirler, polisler, bekçiler yetişti. Hemen kâğıddan bir bardak imal edildi ve musluktan su doldurularak adamın başına serpilirdi. Bir bekle de, bundan kim bilir kaç sene evvel pek moda olan ceb saati gerçesine benzer fışkıyeli kolonya muhafazasını itina ile çıkardı. İhtiyar kadının avucuna sadece bir damla döküldü ve bu damla ile baygınlık geçiren adamın burnuna çek tirdiler, alınıp odular.

Adamın rengi kızarmış, gözlerini kapayarak kendinden geçmişti. Küçük bir çocuk da etrafında teişla dolaşıyor, ağlıyordu.

Bir kadın da, erkeğin uzandığı sıranın tam karşısındaki bir sırada oturuyordu. Küçük çocuğu kavrattı ve kucağına alarak kendisine meme vermeye başladı. Bayılan erkek bu kadının kocası idi. Üç tane de çocukları vardı.

Erkek suçlu, kadın da mağduru.

Pasta ev sahipleri Ahmed ağa olmak üzere bütün mahalleli kendilerinden müstaki imiş. Sık sık kavga ederlermiş. Ahmed ağının söylemesine göre, kunduracı Şevket, her hafta haftabâzı alır almaz, kör kütük bir halde eve gelir ve meşhur kavgarları da bu suretle başlarmış.

Şevket geçen gece de, saat tam üçe evine gelmiş. Fakat içeri girer girmez de karısı Hediye, imtişg bir bakırdı bombardımanına maruz kalmış:

— Karım aç mı, çocukların tok mu? diye düşünmüyorsun da, böyle gece yarılarna kadar meyhane meyhane dolaşp içiyorsun. Sendeki düşünce, utanma yok mu? Baktım artık bu hayattan, yarından tezi yok, senden ayrılacağım...

Zaten sarhoş olan Şevket, bu sözlerle bütünü kendisinden geçmiş ve kadının iddiasına göre, cebinden kamasını, kendisinin iddiasına göre, karısı Hediye kim bilir nereden bulduğu bir Bursa kamasını çıkarmış, birbirlerine girmişler.

Kuvvetler, erkek sarhoş olduğun müsavî gibi imiş. Yine kadının iddiasına göre kama ile kendisini vurmak isteyen kocasının elini itmiş, bıçak Şevketin sol eline saplanmış. Şevketin iddiasına göre de Hediye kendisini öldürmek üzere

çektiği kamaдан korunmak için elini uzatmış, bıçak eline batmış.

Her ne halde, fakat Şevket yaralanmış. Hediye bir temiz da yak yemiş ve komşuları nihayet yetmiş.

Şevket tedavi edilmiş, fakat yarısı hafif olduğundan, vaka cürmü meşhud çerçevesi dahilinde yürütülerek bu pazar günü adliye verilmişler.

Kocası baygın yatarken, Hediye bir taraftan çocuğuna meme veriyor, bir taraftan da acıyan gözlerle kocasına bakarak efrasını çevirenleri anlatıyordu:

— Bir değil, beş değil, her zaman böyle...

Bu felâketi başına getirecekti, bereket versin, çabuk havrandan da bacağı kendisine doğru ittim. Bana gelecek belâ ona geldi. Evine bakmaz, çocuklarına bakmaz, bana günde yemek parası 50 kuruş veriyor, gidiyor. Siz söyleyin Allah aşkına bu zamanda 50 kuruşla ne olur?

Bir de üstelik karakolda: "senin anana da, kardeşlerine de, sülâle ne de bakiyorm" dedi.

— Canım, karı kocamız, bunlar gelir geçer, barışın da evinize gidi.

— Kazın ayağı öyle değil. Hep bu şekilde sürüp gidecek. Kendisinden davacı değilim ama, artık be raber yaşayamam. Bosaacağım. Adam hâlâ baygın yatırdıktan bunları işitemiyordu. Yoksa bir fırına da adliye koridorlarında kopa caktı.

Fakat, buna meydan kalmadı, çünkü bekle her ilâhî de kaldıracak sabırlarla birlikte cürmü meşhud müddeimumiliğine soktu.

Nihad ŞAZI

Kok tevziatı

Ankara'dan haber verildiğine göre, tevzi ve satış müessesesinin İstanbul'da kömür tevzi, beyanname sinin dağıtılmasını niçin durdurduğunu hakkında alakadar makamlar ca vaziyet İstanbuldan sorulmuştur.

Gıda maddeleri fiyatları tescil edilecek

Dün de yazdığımız gibi, zahire borsası idare heyeti, toplanmıştır. Toplantıda, gıda maddelerine verilecek yeni fiyatların tescil edilmesi ne karar verilmiştir. Bu fiyatlar, kara borsa fiyatlarında nasağı, evvelce kabul edilen narhardan yukarıdır.

li bir hesaba dayanmıyordu. Beşeriyet tarihinde birdenbire bir dönüm noktası, bir örnek vücutta getirmiş, yaratıcı bir tarih olarak parlayıvermişti. Daha şimdiden Fransada da buna aynı şekilde bir teşebbüsle cevap vermeğe hazırlanıyordu. İşte bu hareket, dediğimiz gibi, Habeşistan meselesi yolun üzerine çıkan kâfi bir tecrübe olarak karşılığını bulmuyordu. Milletler arasında çıkan ve ekseriya ehemmiyet verilmeyerek sefaletlerin mütehasşis memurlarına terk edilen ihtilâflardan hiç biri milletler şuru için bu kadar heyecanlı bir mücadele mevzuu teşkil etmemiş, sülh taraftarları için de bu derece kendilerini göstermeğe müsait bir fırsat olmamıştı.

Mevzubahs olan şey sadece, az çok acıyan lâlettayın bir milletin menfaatleri meselesi değil, milletler arası bir hak ve adalet meselesi, liyakati ne olursa olsun bir millete millet olarak gösterilmesi gereken saygı meselesiydi. Hak ve adaletin böyle açıktan açığa çığınması telâfi edilemeyecek bir mağlûbiyetti ve fenalık taraftarlarına, yani kuvvet ve zulmetin hâkim olduğu çağlara dönülmesi ni istiyenlere alaylı alaylı gülmek baş kaldırmak imkânlarını vermiş olacaktı. Bir kelime ile Habeşistan meselesi milletler arası du-

(Devamı var)

HÂDİSELER TARİHİ

Dağın adam büyük adamıdır?

— Bu ne hal yahuk, ciğneyip gececeksin de kırk yılın can ciğer dostunu tanımayacaksın!

— Vay cancağızım, senmiydin? Kusura bakma! Dağınkıl...

— Öyle ya büyük adamlar dağın olurlar!...

— Brak gevezelliği, büyüklük nerede biz nerede? Aptalların tesellisi!.. Kafam kazan gibi... Etrafa bakacak hal bile yok!...

— Sebep? — Kafa tasımm içinde bin bir düşünce boğuşuyor. Baza öyle oluyor ki, her hangi bir evin kapısını gıcağım, içeri gireceğim, hemen sofraya oturacağım ve kâmin evinde, kimin sofrasında bulunduğumun farkına varmaksızın bir seyyar atıştıracağım!...

— Bu zamanda öyle dağınkılca can kurban... İnsan biraz pişkin ol sa gayet dağın görünecek bunu sa hiden yapacak, ne dersin?

— Fakat acaba olabilir mi? İn sanın yemek yemediği halde, dağınkıl yüzünden, yediğin zannediği vakidir, lakin geliş güzel bir sofraya basma oturacağım ümid etmiyorum. Zira dağınkıl insanı öldürür ve atlatır ama kârli çıkarmaz.

— Sen de fazla şışıyorsun. İn san yemek yemediği halde nasıl olurda yediğini sanır. Karnı zil çalmakta devam etmez mi? Biz dağın olabiliriz ama midenin dağın olabileceğine aklım ermez.

— Sen meşhur riyaziyeci Nev tonu tanırım. İşte onun başına gelmiş!

— Nasıl? — Bir gün bu meşhur adamna bir dostu misafir gelmiş: bir kaç defa kaldığı halde kapıyı açtırabilmiş. Newton, o saatte randevu verdiği halde adamcağızı tanıyamamış ismini ve ne istediğini sormuş: İhtar edilince: "Oooo, buyurun, ben de sizi bekliyordum. Tam vaktinde geldiniz, saatiniz kaç?" demiş. Sa atı bilmiyen adam dostunun tam vaktinde geldiğini nereden bilecek dağınkıl bu... Kafa baska şeylerle meşgul... Yemek hazırlanmış, tam o sırada Newton biraz evvel uğraştığı mesele hakkında bir noktayı hatırlamış Yemeğe başlamasını biraz sonra geleceğini söyleyerek çalışma odasına gitmiş, aradan yarım saat, bir saat geçmiş. Misafir bakmış ki ev sahibi gelmiyecek, yemeği yemiş, elap gitmiş. Hizmetçi bir iki defa Newtona ihtarda bulunmuş: "Lâkin âlim yatmasını söylemiş, o da yatmış. Neden sonra Newton çalışma odasından çıkmış: salona gelmiş: çünkü yemek yiyecekmiş. Fakat orada misafirden kâlan buluşuk tabak ve çatal görmüş: "Vay canna, yemeği yemişim de haberim yok. Amma dağınkıl!" demiş, gıdıp yatmış!...

Kadircan KAFI

Tohumluklar iyi muhafaza edilecek

VFâyet, yeni mahsulden ayrılmak tohumların daha iyi ve fenni esaslar dahilinde muhafazası için tertibat almaktadır. Müstahşilin ayrıcağı tohumlar icab ettiği şekilde devlet eliyle bakılacak ve her türlü hasere ve hastalıklara karşı ilâçlanacaktır.

Bu hususta İslâm gelen tahsiyat da ziraa müdirlüğü emrine verilmiştir. Müdirlük, küçük boy birim beş kiloluk, ve büyük boy el birer kiloluk tohum ilâçlama cihazları hazırlanmaktadır.

Linyit istihali arttı

Ankara'dan bildirildiğine göre, Tavşanlıda Linyit istihsalatı gün de 800-1000 tonu bulmuştur.

Linyit müesseseler tarafından kullanılmakta ve kömür istihlakinde de büyük tasarruf temin edilmektedir.

Tavşanlıdan linyit mmtkasına kadar 15 kilometrelik batın anasasına yakında başlanacaktır.

Fabrikaların kullanmadığı ham maddeler

Evvelce fabrikaların teşviki sanayi kanunu hükümlerine göre gümrük resminden vesaire vergi ve resimlerden muaf olarak verilmiş olan ham maddelerin bu fabrikalardan bir çoğu tarafından tamamen veya kısmen kullanılmamış olduğu yapılan teftişler neticesinde anlaşılmıştır. İktisad vukâle ti bu vergilerin tahsilini fabrikaların bir listesi ile beraber bildirmiş tir.

Haber

Sahibi ve Yönetici Müdürü
hakki tarık us
Başlıdır yer: Vakıf Matbaası

ABONE ŞARTLARI

	Türkiye	Yabancı
Senelik	14.00 Kr.	27.00 Kr.
6 aylık	7.50	14.00
3 aylık	4.00	8.00
1 aylık	1.50	3.00

Gazeteye gönderilen
Evrak geri verilmeyiz

Dünden Bugüne

Garbi Avrupada müdafaa tedbirleri

Londradan gelen haberlere göre, Almanlar müttefiklerin garbi Avrupa'da taarruza geçmeleri ihtimalinden korkan halde tatmine çalışmak, tadrirler, Alman propaganda nazırı Göbels garpta bulunan Alman kuvvetlerinin geri alınmasının bahis mevzuu olmadığını yazmıştır. En ziyade talim görmüş olan alaylar sahil bölgesine sevk edilmiştir. Dün bütün Alman radyo istasyonları Vafien hücum alaylarının Paristen geçtiklerini ilan etmişlerdir. General Fon Rongsted sahil boyundaki müdafaa tesislerini teftişe devam ve ıssal altındaki araziye her türlü kıyım hareketine mani olma matuf tedbirlerin yerine getirilmesini kontrol etmektedir. Resmi Tas ajansı ise son günlerde Fransadan doğu cephesine altı Alman tümenin daha gönderildiğini yazmıştır.

Dünkü Alman tebliği şarttaki hareketin geliştiğini şöyle bildirmektedir.

Rostofun cenubunda orduya ve silahlı hücum kitalarına mensup birlikler geri çekilen ve bazan giddetli artçı muharebeleri yapan düşman takip etmektedirler.

Sahil cenubunda seri kitalar Proletarskaya şehrinin hücumla zaptederek Kafkasya topraklarını Sovyetler birliğinin diğer kısımlarından ayıran son büyük şimendifer hatlarını bir kaç noktadan kesmişlerdir. Bu münaşebette zirhlı bir Brandenburg tümeni bilhassa temayüz etmiştir.

Düşmanın kurtulma taarruzlarına karşı yapılan müdafaa da seri bir Vürtemberg - Baden tümeni dün şiddetli bir muharebede büyük bir kısmı ağır olmak üzere 68 tank tahrir etmiştir. Büyük hava muharebe birimleri muvaffakiyetli bir keşiften sonra kara ordusunun taarruzlarına yardım etmişlerdir. Büyük Don dir. yeginde düşman kuvvetlerinin şarka doğru ricat yolları kesilmiştir.

Cephenin merkez kesiminde ve ilmen gölünün cenubunda arızalı bir araziye muvaffakiyetli mevzili muharebeler yapılmıştır. Şimal ucunda yapılan hava taarruzları esasında Murmansk civarındaki işe tesisleri ve deniz taşıyıcıları ve Kola körfezinin garbinda büyük bir asker konak yeri ağır hasarlara uğratılmıştır.

Kalm bulutların himayesinde münferit İngiliz bomba tayyareleri tarafından Ren havallisindeki şehirlere karşı gündüz yapılan ıtaç taarruzları pek az müessir olmuştur.

Diğer taraftan Ofi Ajansının Ukranya cephesinde verdiği habere göre, Kerç yaınmadasında bulunan Alman kuvvetleri dün sabah fecir vakti Taman yarımadasında karaya çıkmışlardır. Bu karaya çıkış hareketi Alman hava ve topçu kuvvetleri tarafından yapılan ve bütün gece devam eden şiddetli bir bombardımandan sonra yapılmıştır. Almanlar bğleye kadar devam eden şiddetli çağırılmalardan sonra birkaç köprü başı kurmaya muvaffak olmuşlardır. Rusların mukavemeti bilhassa anudane olmuştur.

BİR RUS DENİZALTI BİR ALMAN DENİZALTI BİRİTİ
Malutka cüce Rus denizaltısı şimal buz denizinde bir Alman denizaltısını batırmıştır. Üç saat müddette iki denizaltı, su içinde kör iki köpek bahçesi gibi birbirlerini yakından takip etmişlerdir. Nihayet Rus denizaltısı yalnız sada aletleriyle hareket ederek bir torpil atmış ve düşmanını batırmıştır.

ITALYANA MÜHİM TEVKİFLER
Roma'da an resmen bildirildiğine göre, alâkâlı makamlar tarafından: ağılan tahkikat neticesinde kereste sanayii federasyonunun idare heyeti azasından birkaçı tevkiif edilmiştir. Tevkiif edilenler arasında bulunan mezkûr federasyonun eski es. ki millî müşavir Fransesko Giako

İngiliz tayyareleri Şimali Fransadaki hedefleri bombaladı

Sarbrukta beş büyük yangın çıkarıldı

Londra, 31 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetlerine mensup uçaklar dün şimali Fransa üzerinde uçmuşlardır. Öğleden sonra bu uçaklar, Bretnange kıyısı açıklarında düşman gemilerine taarruz ederek bir benzlin gemisi batırmışlardır. Bir motorbot ağır hasara uğratılmıştır.

Spitfire uçakları Fransada Saint Omer'de hava alanına taarruz ederek hangarılara tam isabetler kaydetmişlerdir.

Çarşamba gecesi Sarrebruck'a yapılan akında 4 veya 5 yangın çıkarılmıştır. Pek çok yüksek infilâkât bombalar atılmıştır.

Bu Alman şehri çelik işlerinde ve kömür madenleri ile tanınmıştır.

Bir Brezilya gemisi daha torpillendi

Rio de Janeiro, 31 (A.A.) — 4942 tonilâtoluk Tamandare Brezilya gemisi bir mihrer denizaltısı tarafından torpillenmiştir. Gemi Lagoajra ile Port Despagne arasında taarruza uğramıştır. Mürettebattan dördü eksiktir.

Norveç Kralı 70 yaşına giriyor

Londra, 31 (A.A.) — Norveç veliahtının zevcesi prenses Martha hava yolu ile Birleşik Amerika'dan Londraya gelmiştir. Prensessin refakatinde veliahtın yaverinin eşi ve Norveç orta elçisi bulunmaktadır. Prensess Norveç başvekil ve hariciye nazırı tarafından karşılanmıştır. Prensess Martha kral Hakonun 5 ağustosta yapılacak yetmişinci yıldönümü kutlama töreninde bulunmak için Londraya gelişinden sevinç duyduğunu söylemiştir. Prensess 940 temmuzundanberi Birleşik Amerikada oturmaktadır.

İngiltereye yeniden Kanada kitaları geldi

Londra, 31. (A.A.) — İngiltere adaları kıyısına diğer bir Kanada kütası gelmiştir. Bunların içinde pilotlar da vardır.

Afrikanın batı İngiliz müstemlekelerinde

Amerikan kuvvetleri var
Vaşington, 31. (A.A.) — Şimdi, Afrikanın batı İngiliz müstemlekelerinde de Amerikan askerlerinin bulunduğu ortaya çıkmaktadır.

Mısır cephesinde durgunluk

Londra, 31 (A.A.) — Mısır cephesinde durgunluğu hitam bulduğuna dair hiç bir emare yoktur. Kum ftrmalardan dolayı hava faaliyeti bile küçük mikyasta olmuştur.

Maarif Vekili bu akşam gidiyor

Şehrimizde bulunan Maarif ve Kilj Hasan Ali Yücelin bu akşamki ekspresle Ankaraya gideceği haber alınmıştır.

Başını elektrik direğine çarptı

Kadıköyünde, Kuşdilinde oturan Nedim adında birisi, dün Kadıköyde tramvayla giderken tramvaydan başını uzatmış, kafası yol kenarındaki elektrik direğine çarpmıştır.

Yaralı adam, baygın bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

melli ile federasyonun reis muavini Agosteno Scarpa fiyatları yükseltme ve fazla kâr temin etmekte suçlu bulunuyorlar. Federasyonun eski reisi kereste tüccarı general Girolamo Della Rovere ile eski reis muavini avukat Karrigo Kampano da tevkiif edilmiştir.

BİNGAZİYİ BOMBALİYAN AMERİKAN TAYYARELERİ

Bingaziye yapılan taarruza ıstırak etmiş olan Amerikan bomba tayyareleri dikkate gayan bir kahtardan ilk göstermişlerdir. Amerikadan gelen bu tayyareler, beş saatteberi karaya inmiş bulunuyorlardı. Bu müddet kâfi gelmiş ve tayyareler hareketle bir vaziyete getirilerek Bingaziye girmişler, orada öldürücü bir faaliyette bulunmuşlardır.

Litvinof Ruzveltten yeniden görüştü

Londra, 31 (A.A.) — Rusyanın Vaşington elçisi Litvinof dün Ruzvelt ile görüşmüştür. Muhabirler zilyaretin, Rusyadaki askeri durumun ciddiyetiyle alâkâdar olup olmadığını sormuşlardır. Litvinof: "Hayır, vaziyet olduğu gibidir," cevabını vermiştir.

Londra, 31 (A.A.) — Rusyanın Londra elçisi Maiski, her partiye mensup mebuslardan bir gruba Rusyada askeri durum hakkında konferans vermek üzere Avam kamerasına gitmiştir. Konferans ta bulunanlar arasında hükümet erkânı da vardı. Elçi Rus cephesi hakkında tam tafsillâtlı izahat vermiştir.

Amerikalı dört hava generali İngilterede

Bunlar arasında hava kuvvetleri kurmay başkanı da bulunuyor

Vaşington, 31. (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri Almanya üzerinde ki faaliyetlerine her gece devam etmektedirler. Bu sefer de taarruza uğrayan Alman şehri Sarbruk olmuştur. Çelik fabrikalarına büyük hasar verilmiştir.

İngiliz hava kuvvetleri bu sonuz akınırları ile on milyon Almanı, uçaksavar bataryalarında, tamirat işlerinde, sahil muhafaza topraklarında ıssal etmektedirler.

Londra, 31. (A.A.) — Birleşik Amerika hava kuvvetlerine mensup büyük Britanyadaki kitalarının komutanı tüm General Sparetz bu gün isimleri aşağıda yazılı Amerikan Generallerinin büyük Britanyada bulunduklarını söylemiştir.

Bunlar Birleşik Amerika hava servisi komutanı Tüm General Frank, Birleşik Amerika hava av servisi komutanı tuğ general Hunter, hava destekleme servisi komutanı tuğ general Candoc ve Amerika orduları hava kuvvetleri kurmay başkanı tuğ general Duncan.

Slovenyada

(Baş tarafı 1 incide) hapsedilmiş bulunduklarını söylemiştir.

Almanlar tarafından ıssal olunan Slovenya topraklarında 160 bin kişi Almanya, Polonya ve Hırvatistanda çalışmak üzere sürülmüşlerdir. Bundan başka Maribor ve Biet şehirlerinde 1064 tutak kursuna dizilmişlerdir. Yedi köy tamamıyla yakılmış ve bütün sakinleri kursuna dizilmiştir.

Nazir, bütün bu teltiş ve zulüm hareketlerine rağmen hürriyeti için mücadelenin devam etmekte olduğunu anlatmıştır.

Nazırın bu işfaatı Yugoslavya Başvekil M. Yovanoviçin karşılama işini tertibedilen bir toplantıda yapılmıştır.

Stalinin orduya hitabı

Vaşington, 31 (A.A.) — Stalin orduya hitap ederek, mukavemet edilmemesi, hiçbir zaman ve hiçbir sebepten tahtında mevzilerin bırakılmasını istemiştir.

Birinci sorgu

hâkimi Edirneye tayin edildi

İstanbul birinci sorgu hâkimi Salâhaddin Ayanoglu, Edirne asliye ceza hâkimliğine tayin edilmiş ve vazifesi başına gitmiştir.

Izmitte spor hareketleri

Izmit Spor Muhabirimizden; Kâğıdspor kulübü, Herkespor ve Gençlikspor kulüplerinin ıstırak ettiği Kocaali bölgesi kirek birincilikleri müsabakalarında büyük bir varlık göstererek iki birincilik ve bir ikincilik almak suretiyle 1942 senesi bölge birinciliğini almış ve 23. 8. 1942 tarihinde Tekirdağ'da yapılacak Marmara kirek birinciliklerine ıstırak hakkını kazanmıştır.

Kısa bir zamanda elde ettikleri bu önemli terakkilerden dolayı başta kaptanlar olmak üzere, bu çekir iradeli Türk evlâdlarını ve idarecilerini candan tebrik ederiz.

General Mihailoviç kuvvetleri Bir İtalyan kolunu pusuya düşürerek imha ettiler

Vaşington, 31. (A.A.) — Yugoslavyada, General Mihailoviç kuvvetleri 24 kamyonandan müteşekkil bir İtalyan kolunu pusuya düşürmüş ve tamamiyle imha etmişlerdir.

Zagrebde örli idare ilân edilmiştir. İçlerinde bir de nazir bulunan bir çok kimseler tutak olarak alınmışlardır.

Heybeli önünde bir kayık batı

Kayıkçı bira kasaları sayesinde kurtulabildi

Evvelki gece Heybeli ada civarında bir deniz kazası olmuş ve bir kayıkçı mucize kabilinden kurtulabilmiştir.

Bu kayıkçı Ahmet adında birisidir. Evvelki gün köprüden Büyük adadaki gazinolardan birisine götürmek üzere bira ve gazoz yüklemiş, fakat gece vakti yelken açmış olduğu halde Heybeli önünden geçerken, sandalı alabora olmuştur. Kayıkçı çabalamaya başlamış ve bir aralık eline, şişeleri dökmüş bir kaç bira kasası geçmiş ve bunlara tutunarak:

— Yetişin! diye feryada başlamıştır.

Feryadları Heybelidapulislerin den Nupri ile bahçici Süreyya Dalvan tarafından duyulmuş ve hemen yetişilerek zavallı kayıkçı kurtarılmıştır.

Bir hayli su yutmuş olan Ahmet, tedavi altına alınmıştır.

Başvekil

(Baş tarafı 1 incide) rin çevirdiği futbol sahası ile, ikmal edilmek üzere bulunan pisti ile, tenis, voleybol ve basketbol kortları ile bu saha, pek de küçük mikyasta sayılamayacak modern bir stadır.

Başvekil, gördüğü mükemmeliyetten dolayı okul komutanı kurmay albay Mustafa Eren'le spor öğretmeni Hüsamettin Gürel'i tebrik etmiştir.

Müteakiben gegenlerde yapılan sporları bayramında derece alanların mukâfâtı, bizzat başvekil Şükrü Saracoğlu tarafından dağıtılmıştır.

Başvekilimiz, Tan spor kupasını kazanan harp okulunun mukâfâtırları na başöğretmen Hüsamettin Gürel, atletizm kaptanı Sabahattin Doras, futbol ve erdöl kaptanı Nedim Aydınoglu, basketbol voleybol kaptanı Hüsnü Caner, su sporları kaptanı Hayri Altana vermiş ve tebrik etmiştir.

Hususi vapurlarda çalışanların maasları

Münakalat Vekâleti, hususi vapur sahiplerine, kendi vapurlarında çalışan bilumum mürettebat maaslarının baremlendirilmesi için emir vermiştir. Vapurcular, bu kararı memnuniyetle karşılamışlardır. Böylelikle hususi vapurlarda çalışan Türk kaptan, makinist, tayfa ve diğer mürettebatın terfileri ve maaslarının düzenli olması gözetilmektedir. Bu hususta faaliyete geçilmiştir.

Şikâyetler Dilekler

Küçükakarca deresi bütün mahallenin sıhhatini bozuyor

Kurtuluşta Sinem köyünde Belezikçi sokağı 243 numarada Oturan bay Kâzım Kap bir muharriri mize şu şikâyetle bulunmuştur:

"Civarmızda küçük Akarca denilen bir dere var; derince bir vadidir; iki tarafı gayet havadar olup sık evlerle doludur; bu evlerin lâğımları hep o dereye akar; üç dört yüz metrelik kısmı açıktır. Hele yazın sıcak günlerinde berbad bir kokusayar; sürü sürü sinekler konup kalkarlar ve pisliği evlerimize taşırlar. Belediye bu lâğam sularının karıştığı Kasmıpaşa deresinin üstünü otuz sene evvel kapatmıştı. Şimdi küçük bir gayret daha göstererek bunu da kapatırsa yahud taaffünün önüne geçmenin çaresini bulsa bizi pek minnettar edecektir."

UNUTMAYINIZ

Dinlemeyi öğreniniz

İyi söz söylemek; söylediğini dinletmek.. Bunu kim istemez.

İyi söz: "Yılanı kovduğundan çıkarır" derler. İyi söz her şeydir. Herkesin istediği bir şeydir. Ancak, iyi söz söylemeyi isteyenler, bu sırta kavusmayı dileyenler önce sunu unutmamalıdır:

İşe, dinlemeyi öğrenmekle başlayınız.

Münakalat Vekilinin beyanati

Zahire nakliyatı

iki misli arttı

170 motör ve birçok yelkenli İstanbulla otun ve mangal kömürü taşıyor

7 torpilenen gemi kurtarıldı

Ankara, 30 (Hususi) — Münakalat Vekili Amiral Fahri Engin, beni kabul ederek şu demekte bulundu:

— İstanbulda kaldığım bir hafta zarfında karadan ve denizden yapılmakta olan nakliyat işleri hakkında alâkâdar makamlarla muhtelif temaslarda bulundum. Son aylar zarfında yapılan nakliyat işlerinin tanzim etmiş olduğumuz nakliyat planı esasları dahilinde yapılmakta olduğu tesbit edilmiştir. Kok da dahil olduğu halde taş kömürü nakliyatı denizden ve karadan muntazaman yapılmaktadır. Son on gün zarfında Karadenizde devamlı olarak esen rüzgârlar tahmilâtı ağırlaştırarak güçleştirmiştir. Demir cevheri ve krom nakliyatı da matlup şekilde devam etmektedir.

Plan dahilinde olmanın fevkalâde işlere ait nakliyat temmuz ayı zarfında demiryollarımızda çok büyük bir yekün tutmuştur. Yölcü vagonlarından bir kısmı bu işlere verildiğinden servislerdeki vagonların adedi azalmıştır. Son günlerde trenlerde görüldüğü müz yolcu izdihamı kısmen bu sebepten ileri gelmektedir.

Son iki gün zarfında zahire nakline tahsis edilen vagonların adedi iki misli arttığı memnuniyetle görülmüştür. Avrupa ile demiryolu irtibatımız başladıkten sonra evvelce ısmarladığımız on beş lokomotiften on dördü hudutlarımızdan içeri girmiş ve bunlardan on ikisi derhal faaliyete başlamıştır.

Yeni sipariş ettiğimiz az kullanılmıs on beş lokomotif de yakında gelecektir.

Eski siparişlerden 123 kapalı, yeni siparişlerden de 125 açık vagon, altı otaray, altı romork ve on furgon hudutlarımızdan içeri girmiştir. Daha 315 vagon gelecektir. Yeni gelen bu vasıtalar Anadoluya derhal nakledilerek servise ıthal edilmişlerdir.

200 ton lokomotif ve vagon bendenajı da memleketimize gelmiş bulunmaktadır. Bu arada Bağdatla memleketimiz arasındaki nakliyat muntazaman devam etmektedir. Diyarbakır ve Mardin den hayvan nakliyatı bu sene her zamankinden erken olarak bundan on beş gün evvel başlamış ve devam etmekte bulunmaktadır. Denizlerde motörlerle yapılmakta olan nakliyat yaz aylarından istifade edildiği cihetle genişlemiş bulupmaktadır.

Havzanın direk ihtiyacı kısmı küçük vapurlarla olan bir kısım da motörlerle temin edilmektedir. Kendi sahillerimizden yapılan ve İstanbul ihtiyacı olan odun ve kömür nakliyatında 170 motör ve bir çok yelkenli çalışmaktadır. İstanbulda bu sayede mühim odun stoğu şimdiden temin edilmiş bulunmaktadır.

İstanbul ve Bulgar limanları arasındaki motör servisleri zaman zaman durdurulmakla beraber devam etmektedir. Şimdiye kadar iki büyük, bir küçük motörümüzle üç yelkenlimiz batırmıştır. Buna rağmen ihtiyatlı tedbirlere münacaat ederek bu seferlerin devamına çalışılmaktadır. Almanyadan sipariş ettiğimiz yeni telefon malzemesi İstanbulda gelmiş, 22-7-942 tarihinde büyük telefon kablolu Sarayburnu ile Salacak arasında denize atılmıştır. Bu tesisat Eylül ayına kadar ikmal edilecek ve bu suretle İstanbul ile

Bundan başka sabah ve akşam yemeklerinin azami fiatı 5 şilin olarak tesbit edilmiştir. "Bizim paramızla aşağı yukarı bir buçuk liradır. "Son zamanlarda bu yemeklerin sayısı da azalmıştır. Şimdiye kadar İngiliz lokantaları tabldot olarak 7 tabak yemek verirdiler. Şimdi yalnız 1 ordövr, 1 çorba, 1 et, 1 tatlı vereceklerdir.

Su halde boğazına düşkün İngilizlerin 30 şiline yedikleri muhtemem yemeklere ve bir dilimine 9 şilin verdikleri domuz sucuklarına veda etmek zamanı gelmiştir. Filvaki Lort Vulton kararnamesinde tavuk eti, keklik eti, ıstiridyeye meği menetmemektedir. Fakat bu yemekleri 5 şilin mukabilinde verecek insaniyetli aşçıyı nerede bulmalı.

Lokantalarda dansetmek ve barlarda numara göstermek yasak değildir. Fakat lokantalar ve barlar bu maksadla müşterilerinden ancak iki şilin alabileceklerdir. Tabii bu para ile orkestra ve sanatkar temin etmek imkânsız olduğundan bu eğlencelere de fillen son verilmiş demektir.

Bu emir demokrat eğlence yerlerini aristokratlaşdırmış ve aristokrat yerleri de demokratlaşmıştır. Bu suretle Londrada eğlence de müsavet kurulmuş oluyor.

DÜNYA DÖNÜYÖR

Lort Vultonun emri ile her Londralı aynı şekilde eğlenecek

1 Hazirandan itibaren Londrada yeniden bazı tahdidat konulmuştur.

Bugüne kadar hava harplerine rağmen, millî müdafaa için günde sarf edilen 2 milyar İngiliz lirasına rağmen, gece her tarafın karanlık olmasına rağmen Londralılar her akşam lokantaları, barları ve dansingleri doldurmakta devam ediyorlardı.

İşe nazırı Lort Vulton bu vaziyete bir nihayet vermek istemiş, Londralıların yaşayış adetlerinde hakiki bir inkılâp yapan bir kararname imzalamıştır.

Bu kararnameye göre lokantalar gece yarısından kapanmak mecburiyetindedirler. Binaenaleyh Londralılar supe yapmak zevkından mahrum kalacaklardır.

Bundan başka sabah ve akşam yemeklerinin azami fiatı 5 şilin olarak tesbit edilmiştir. "Bizim paramızla aşağı yukarı bir buçuk liradır. "Son zamanlarda bu yemeklerin sayısı da azalmıştır. Şimdiye kadar İngiliz lokantaları tabldot olarak 7 tabak yemek verirdiler. Şimdi yalnız 1 ordövr, 1 çorba, 1 et, 1 tatlı vereceklerdir.

Su halde boğazına düşkün İngilizlerin 30 şiline yedikleri muhtemem yemeklere ve bir dilimine 9 şilin verdikleri domuz sucuklarına veda etmek zamanı gelmiştir. Filvaki Lort Vulton kararnamesinde tavuk eti, keklik eti, ıstiridyeye meği menetmemektedir. Fakat bu yemekleri 5 şilin mukabilinde verecek insaniyetli aşçıyı nerede bulmalı.

Lokantalarda dansetmek ve barlarda numara göstermek yasak değildir. Fakat lokantalar ve barlar bu maksadla müşterilerinden ancak iki şilin alabileceklerdir. Tabii bu para ile orkestra ve sanatkar temin etmek imkânsız olduğundan bu eğlencelere de fillen son verilmiş demektir.

Bu emir demokrat eğlence yerlerini aristokratlaşdırmış ve aristokrat yerleri de demokratlaşmıştır. Bu suretle Londrada eğlence de müsavet kurulmuş oluyor.

Misraların İlhamları

Bir dokun, bin ah dinle...

- 1 -

Adliye Vekili, adliye işlerinden bahsederken, birçok şikâyet ve dedikodulara sebep olan boşanma işlerine de temas etti. Vekil, gazeteci arkadaşlarına verdiği beyanatta bu kronik derd hakkında şunları söylüyor: "Boşanmayı kolaylaştırmak için yeni hükümler koymağa ihtiyac yoktur. Bu iş daima hâkimin mürakaba ve takdirine bağlı kalmaktadır..."

Bu sözlerden şunları anlıyoruz: Bugünkü durum devam edecek, ayrılma işlerindeki güçlük sürüp gidecek. Madem böyle olacaktı, ayrılma meselesi hakkında avukatların fikirlerini sormaya, adliyeciler arasında anket, yapmaya, üniversite profesörlerinin müfalealarını almaya ne lüzum vardı?

Eski vaziyetin idamesinde ısrarın bir mânâsı da şudur: Boşanmaların mümkün olduğu kadar önüne geçmek, buna mukabil evlenmeyi teşvik etmek lazımdır. Çünkü, evlenmek, aile temeli kurmak demektir. Ulusun bünyesi, aile temellerinin kurulması ile kuvvetlenir. Boşanmayı güçleştirmek, böyle yapılmazsa aile kurulmaz, temel çöker.

Birinci hüküm çok güzel, çok yüksek, çok doğrudur. Çünkü, tabiidir. Çünkü, cemiyetin temeli aile ocağıdır. Ulusun bütün kuvveti aileden gelir. Bu itibarla, aile denilen sosyal Hüceyrenin muhafazası için taşkın bir kısıp göstermek lazımdır.

İkinci hükme gelince, bu doğru değildir. Sadakat ve muhabbet hislerinin çürümüş olduğu bir aile içinde hayatın ne kadar âdileşeceğini düşünmek pek kolaydır. Böyle bir vaziyete düşmüş bir karı kocayı, yuva bozulacak diye, ayırmamak, boşanmaya mâni olmak, milletin ahlâki bünyesi üzerinde pek muzır ve tehlikeli tesirler bırakır, tedavisi imkânsız yaralar açar.

Bir kadının kötü hareketlerde bulunduğunu, bir kocanın karısına ihanet ettiği tevâtürün sayı olduğu, dillerde bir sakız gibi gevelendiği halde, elde bunu isbat edecek delil yoktur, tevâtür hükmü verilemez diye, ayrılma kararı vermemek doğru değildir. Burada hâkimin takdiri, namusu ve şerefı kırılan bedbaht kocayı veya kadını nasıl tatmin edebilir?

Sayın Adliye Vekilimizin "hâkimin mürakaba ve takdirine bağlı kalmaktadır..." Sözü neyi kasdettiğini doğrusu anlayamadım. Hâkim neyi mürakaba edecek? Onun takdirine bağlı kalacak şeyler nelerdir?.. Ne mürakabeyi nasıl yapacak?..

İhanet, zina iddialarını hâkim nasıl mürakaba edebilir. Böyle bir iddia ile mahkeme huzuruna çıkıp kocasından ayrılmak isteyen bir kadına, yahut bir kocaya hâkim: "Bu işde takdiri lâhik olmadı, mürakaba edeceğim", diyebilir mi?..

Biz basit, inatçı çekirdeği doldurmayacak sebepler yüzünden mahkemeden ayrılma kararı isteyen karı ve kocaları hakkında hemen ayrılma kararı verilsin demiyoruz. Fakat, haysiyet ve şerefe dokunan noktalarda hemen ayrılma kararı vermek lazımdır. Burada kanun "cürümüşhât, u şart koşuyorsa da, kanunun istihdaf ettiği şekilde, yani dört başı mamur bir "cürümüşhât, yapmak, pek güçtür. Böyle zamanlarda meşhur kaziyeden "Tevâtür Beynesi", nden istifade edilebilir.

Bu mevzuda, başka bir noktayı da belirtmek isterim:

Bugünkü ayrılma davalarında — Görüşlerime ve işitliklerime göre söylüyorum. — Bazan kocalar, bazan karılar mahkemelerde birbirlerinin aleyhine gayet çirkin, iğrenç, gâlib isnadlara kadar gidiyorlar. Bu gibi isnadlarla mahkeme karşısına çıkan ve bütün külli mülevves çamaşırları meydana atan çiftlerden istikbal namına hayır beklenir mi? Elbette hayır. Böyle olunca da, bunların aralarındaki, bağları muhafaza etmekle bir mânâ yoktur.

Dostum Hakkı Süha ne güzel söylüyor: "Boşanmayı kolaylaştırmak, evlenmeyi kolaylaştırmak olur..." Fakat maalesef, bizde evlenmek boşanmak kadar güçtür. Yarınki fıkramda da bu mevzuu incelemeye çalışacağım.

Bir dokun bin ah dinle kâse faşfurdan.

Lâedri.

ALOALOALO

Amerikanın kıymetli adamları

Birleşik Devletler Amerikasının, iş başında bulunan sürüyle adamları vardır ki, aldıkları tahsisatların haddi hesabı yoktur. Harp ilerledikçe Amerika umumî efkârı, etek dolusu para alan bu mevki sahiplerinin mevkilerine lâyık adamlar olup olmadıklarını anlamaya çalışıyor.

"Fortün" ismindeki Amerika mecmuası, bu maksatla bir de anket yaptı. Bu ankete göre, kıymetli 100 numaraya göre derecelenecek.

Gazeteye gelen cevaplara göre, istihsal ofisi reisi Donald Nelson,

yüzde 47 almış. Politika başlarından Kordel Hül, Sumner Vels, Miralay Knoks ile Vilyam Knudsen, sıra ile yüzde 28, 26, 25, 21 numara kazanmışlardır.

Ne dersiniz, en salâhiyetli adam, yüz numaranın yarısını alamamış. Ötekiler ise sıfıra yaklaşmışlar.

İnsan vücudunda neler var

Bir İngiliz kimyageri, 70 kilo

bir insan vücudunda bulunan maddeleri hesap etmiş ve bu vücudun yağından 7 parça sabun, 9000 kurşun kalem yapacak kadar karbon, 2200 kibrit başına kâfi gelecek kadar fosfor bulmuş.

— Eğer hakikaten istiyorsanız,

— Ezerle dansedebilirim. Çünkü siz

— Sabri, ağızda edild:

— İltifatınız koltuklarımı ka-

— O halde bir dakika bekley-

— Biraz sonra geri dönerek Sab-

— Dansederken sizi çok yora-

— Özürlü dilemenize lüzum yok.

— Bazı genç kızlar güzel dansetmek

— Hayır, hayır. Öyle bir arzum

— Bu sözlerinizin doğru çıkma-

— Mektuptekin bazı Pervinle dan-

Tarihin büyük davaları:

- 2 -

Mareşal Ney

Toplayan: Muzaffer Esen

Mareşal LEY

Mareşal Neyin orduyla büyük bir şöretiyi vardı. Nefetler onu Mareşal Ney adıyla anıyorlar, kızıl saçlarından ötürü verdikleri "kızıl aslan" veya "kızıl tas," adıyla tanıyorlardı.

Napolyon Almanya seferini bitirmiş, İspanyaya sefer açıyordu. Mareşalın ordu ve halk arasında, ki büyük ve haklı şöretiyi galiba Napolyonun biraz sinirlenini bozmuş olacak ki İspanyaya yolladığı ordunun başına Neyi bir parça istemiyerek getirdi. Mareşal Madrid önünde bir defa daha yaralandı. Fakat şehri zaptetti. Bir yara mukabilinde Fransaya bir şehir kazandırmak mareşalın hayatında birkaç defa tekrarı eden bir kader elçisidir. Bu zafer Napolyonu biraz daha sinirlendirdi, 1810 da Portekiz'in zaptı için gönderilen orduya mareşal Maseneyi başkaya mutan tayin etti ve Neve Masenayın maiyetinde bir kolordu komutanlığı verdi.

Bu mareşal Neve mükemmel bir hakaretti. Mareşalın coşkun ruhu bu bilenen onun istifa edeceğine belki de orduları ile beraber bir isyan hareketine başlayacağını düşündüler, fakat Ney düşünülene zım aksini yaptı. Yeni vazifesinin başına geçti, verilen emirlere itaat etti.

Mareşal Masena orduları Lizbon önüne varmıştı. Şehir üç taraftan sarılmıştı, fakat bir türlü zapt edilemiyordu. Mareşal Ney bu muvafakiyetsizliği Masenayın iltidarı sızlığına veriyor, tavsiyelerinin tutulmadığından acı acı şikâyet ediyordu. Hattâ bu maksatla Napolyona çok acı mektuplar yazdı. Fakat umduğu cevabı alamayınca sinirlendi. Mareşal Masenaya bir mektup yazarak vereceği emirlere itaat etmeyeceğini resmen bildirdi. Mareşal, Neyi kolordu komutanlığından azletti ve muhafaza altında Paris'e gönderdi.

Pariste Napolyonla Ney sıkıntılı bir hava içersinde karşılaştılar. Napolyon Neyi azarladı fakat ne azletmeye, ne tekiüt etmeye, ne de askeri mahkemeye vermiye cesaret edemedi. Onu yine orduda bıraktı.

RUSYA SEFERİ VE NEY

Napolyon 1812 de Rusya seferine hazırlandı. Büyük ordusunda Neve üçüncü ordu komutanlığına verdi. Ney bu orduyla Simolenskte Rus ordusunu bozguna uğrattı. Simolensk zaferinden sonra Napolyon harp meclisini topladı, kışın yaklaştığını söyledi, yaklaşan kış karşısında sefere devam etmek mi yoksa ilkbaharı beklemek mi münasip olacağı hakkında mareşalinden fikir sordu. Ney Fransız ordusunun Dinyaper ve Dinayester nehirleri gerisinde kışlamayı teklif etti. Fakat seri bir zafer uman Napolyon Neyin âkilâne nasihatlerini dinlemedi. Ordular harekete devam ettiler.

Neyin emri altında bulunan üçüncü ordu Moskova'yı zaptetti.

Moskova muharebesi tarihin en büyük harplerinden birisidir. 7 Eylül 1812 pazartesi günü Napolyon 127000 er ve 530 topluk muazzam bir ordu ile Kutusofa hücum

etmişti. Harp şiddetli bir topçu ateşi ile saat beşte başladı. Prens Öjen sol kanada komut veriyor ve Napolyon bizzat merkezden hücumu idare ediyordu. Ney ve Müray sa emir almayı bile lüzum görmeden düşman hatlarına dalmışlar ve alabildiğine ilerlemişlerdi. Bu ilerleyiş o kadar inanılmaz bir şeydi ki, imparator Neyden Rus ordularının gerisine düştüklerine ve takviye kitaları istediklerine dair aldığı bir habere bir türlü inanamamış ve istenilen yardımı göndermemişti. Ruslar bu vaziyette cesaretle harbettiler, hattâ gerilere sarkan Mareşal Ney kuvvetlerine hiç ehemmiyet vermiyerek bütün kuvvetleriyle merkezdeki Napolyon ordusuna hücum ettiler. Napolyon bu hücumu mukavemet etti, fakat ihtiyatlarını harbe sokmamakla bir hata işledi. Napolyon ertesi gün taze kuvvetlerle harbedeceğine sanyordu. Yalnız ertesi sabah kavşısında Rus ordusu namma bir şey bulamadı. Tehlikeyi vaziyeti gören Rus ordusu 40 bin zayıf vermiş, geri kalan kuvvetlerini kazasız belâsız çekebilmişti.

Bu harp Napolyona Moskova şehriden başka bir şey kazandı. ramadı. Tahmin ettiği gibi Moskovanın zaptından sonra Ruslar sulha yanaşmadılar. Ve imparatorun Moskova'yı geri alması ertesi günü şehirde yangın çıkardılar. Şehir 4 gün yandı. Ve bu suretle Moskovanın dörtte üçü harap oldu ve 8500 er yandı. Napolyon yangına rağmen bir ay Moskova'da kaldı. Kış o yıl vaktinden evvel geldi. Bunun üzerine Napolyon 19 Ocak'ta Moskova'yı terke mecbur oldu ve ricat emrini verdi.

Fransız ricatını katı bir hezimet olmaksızın kurtaran yine Mareşal Neydir. Napolyon ricatı kornyak cık arçer ordunun komutanlığına Mareşal Neyi tayin etmekle askerlik hareketlerinin en büyük bir isabetini göstermiş oluyordu. İmparator tarafından kendisine verilen Moskova prensi unvanına layık olmak için Mareşal Ney kendisini tamamiyle tarihe maleden son yararıklarını burada gösterdi. Ney ordusu ile Simolenskten geçiyordu. Birdenbire ordusunu general Plafun orduları tarafından ihata edilmiş gördü. Bu sarıma işi o kadar mükemmeldi ki Neyin maiyetinde bulunan subaylar hep birlikte teslim olmaksızın başka ya-

pılacak iş kalmadığını söylediler. Fakat Ney bu teklifleri reddetti. Dinyeper kıyılarını iyi sarımadı, gömü gördü, topçusunu geride bıraktı, buz tutmuş olan nehrin üzerinden geçti ve bir nefer gibi silah elde Rus ordusuna hücum etti. Ney ordusunun yarısına yakın kısmını burada bıraktı, 3000 erle yakayı kurtarıldı. Napolyon bu geri çekilmenin bir büyük zafere muvafık olduğunu daima tekrarlarmıştı.

NEY İMPARATORA İSYAN EDİYOR

Ney Moskova ricatından sonra Almanya ve Fransa harplerinde zaferler kazanmaya devam etti. Fakat 1814 de müttefik orduları tarafından Parisin zaptı üzerine artık Fransa için yapılacak bir şey kalmadığını kani olarak bu fikrini imparatora açtıkça açığa söyledi. Halbuki imparator mukavemetle devam etmek istiyordu. Mareşal Ney diğer Fransız mareşalleriyle bir olarak imparatora açtıkça açığa isyan etti. Ve "artık sizin için Fransız imparatorluğundan istifa etmekten başka yapılacak hiçbir iş kalmamıştır" dedi. Napolyon mareşallerinin bu hareketiyle son ümitlerini de kurmuş gördükçe imparatorluktan istifa etti.

Ney imparatora bu ihanetini tamamlamak için Napolyonun Elbe adasına gitmesini bile beklemedi. Hemen Burbon hanedanına hizmetini arzetti. 18 inci Lui bu talebi memnuniyetle karşıladı. Neyi harp şurası azalığına tayin etti ve kendisine birçok unvan ve memuriyetler verdi. Bu memuriyetler arasında Fransanın en büyük mahkemesi olan Perler meclisi azalığı da vardı. Fakat Fransız vatandaşları büyük mareşallerinin Burbonların hizmetinde çalışmasını hoş görmediler. Mareşal Ney ve karısı geçtikleri yerlerde istihfaf ve hakaretle karşılandılar. Halk mareşalın üç renkli Fransız bayrağına ihanet etmiş olmakla ilham ediyordu. Karısı her yerde kendisini takip eden bu hakaretlere çok üzüldü ve artık Parisle ilalamıyacağını bildirdi. Mareşal da karısının bu arzusunun yerine getirmek için Paristen ayrılarak Amali Fransadaki çiftliğine çekildi.

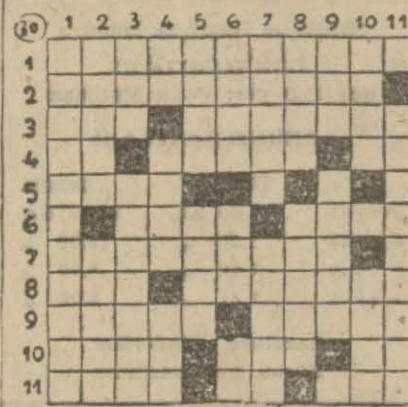
(Devamı var)

Aldunuz:

Aşağıda remizleri yazılı olan okuyucularımızın adlarına gelen mektupları idarehanemizden (pazarları hariç) hergün sabahın öğleye kadar ve saat 17 den sonra alduralar.

(A.E.M. 492) (A.M. 2) Ayla (A.T.A.) (Ahmet Tek) (Bahar) (B.V.) (B.L.M.C.) (Ciddi olalım 35) (Deniz) (E. Ural) (E.O.) (E.L.) (F.N.S.) (F.D.K.) (Gar) (Güler 3) (Hassas) (H.B. 888) (Hülya) (H. Önsal) (H.45) (H.450) (I.K.Leyla 44) (I.N.324) (Kaynak) (Küre D. 87) (Kızıl saçlı kadın) (Lütfi) (M.T.R.) (M.E.49) (Mavi Mektup) (N.N.) (N.C.K.) (Nelli) (Neriman) (R.G.S.) (Samir) (Sahire) (S.R. 42) (S.T.) (Sevgi) (Ş.C.K.) (Ş.F.) (15 Tulay) (T.A.Ş.) (T.H.R.Z.) (Türkân) (Taliim kına) (Yedek Denizci) Yılmaz 6) (Zümrüt)

Haber'in bulmacası

Soldan sağa:

1 — Müsabakaya dahil olan (mürekkap kelime). 2 — Millete muhabbeti olan (mürekkap kelime). 3 — Ufannmış taş, dillerde gezen söz. 4 — Kusura bakmamaklık, bir einskakunya, bir edatın kısaltılmış ve kalınlaştırılmışı. 5 — Eski inhisar idaresi. 6 — Müslümanları camiye çağırın ses, güdük. 7 — Yazma vasıtasını hızla yürüterek, (mürekkap kelime). 8 — Seciye, zaman zaman. 9 — Adam öldürmüş olan, adak. 10 — Memuru yerinden atmak, parlaklık, nota. 11 — Büyük anne, bir hayvan, bir deniz canavarı.

Yukardan aşağıya:

1 — Yüksek yere doğrudan (mürekkap kelime). 2 — Eskiden yenilerle verilen geniş toprak parçası. 3 — İçimizde bulunan bir kavim, tukul. 4 — Sahip, kavgı, bir edat. 5 — Meclis, en az. 6 — Sülâlesinde kibarlık olan, bir yemil nota. 7 — Hayvanların iskemeleri le ağızları arasında yaptıkları bir ameliye, hudutsuz nefret. 8 — Rus carlarından, büyük keçi. 9 — Bir insanın fikrini ve mütaleasını bildirme vasıtası, al süti. 10 — Küpi meşhur bir kasabamız, Bulgaristanda bir dağ. 11 — Bir kaya parçası fırlatarak (mürekkap kelime).

29 numaralı bulmacamızın halili.

1 — Belibükük. 2 — Aforoz. Sose. 3 — Seker. Sürek. 4 — I. Un. Kamus. 5 — Bom, Fa, El, K. 6 — Un. Kavi, Uyu. 7 — Yakalamak, Y. 8 — Üremek, H. Su. 9 — Kırır, M. ka. 10 — C. Ş. Mızık. 11 — Sık, Mehel, R.

KURUCULAR

(Gazetemizin birinci sayısında basılı olanlardaki tarih çerçevesini ekliyerek göndererek okuyucularımızın ticari mahiyeti haliz olmıyan küçük mükâlatları parasız acağırlar.)

Evlence teklifleri:

* 25 yaşında, mütenasip vücutlu temiz ve kibar, balık etinde, fransız, ca bilen ilse mezunu asil bir aile kızı, yüksek tahsil görmüş, Devlet memuru veya subay bir bayla evlenmek istemektedir. (Sahire) remzine müracaat.

* Yaş 30 uzun boylu dul, iyi ve namuslu bir asker ailesine mensup yeşil gözlü, döşemisi beş odalı bir evi bulunanve topçu üstçüden kardeşle birlikte oturan çocuğu bulunmayan bir bayan; asker ve sivil namuslu bir erkekle evlenmek istemektedir. İstiyenler (42 S.R.) remzine müracaat.

* Yaş 30, kilo 70, boy 1,68 kumral dört odalı bir evi bulunan dul bir bayan iyi ve sadık bir bayla evlenmek istemektedir. (N. 45. M. T.) remzine müracaat.

* Yaş 30, boy 1,68, hususî bir müessesede terüdüman, ayda 120 lira kazancı olan bir bay, bir evi veya biraz geliri olan kız veya dul, balık etinde bir bayarla evlenmek istemektedir. (Terüdüman) remzine müracaat.

ASKYONCAK DEĞİLDİR

- 20 - Nakleden: Muzaffer ESEN

Sederdik, Ha, bilmem haberiniz var mı? Pervin bir vali muavini ile evlendi.

— Bayan Naimenin bir mektubunda böyle bir havadis okuduğumu hatırlıyorum.

— Şimdi Pervin eskisinden daha güzel...

— Bana kalırsa, siz Pervine gıpta etmeniz için hiçbir sebep yok... Vali katışı olmağa niyet etmişseniz o başka.

— Hayır, hayır. Öyle bir arzum yok. Fakat Pervine eğlenmeyiniz için rica ederim. O, sizin hakkınızda, nasıl söyleyeyim... Sıcak ve müşfik hisler beslerdi. Tabii şimdi geçti. Zaten küçük kızların kalbinde hiçbir his ebedi bir iz bırakmıyor ki, eskiden sizi pek beğenen Pervin son zamanlarda artık genç sayılmıyacak bir yaşa girdiğini söylüyor.

Sabri düşündü: — Bunu öğrendiğim hiç te fena olmadı.

Ve birdenbire ona henüz on sekiz yaşındaki delikanlı kadar ateşli olduğunu anlatmak arzusu için de kendinden geçerek gibi oldu. Fakat biraz sonra derin bir feragatle bu düşüncesinden utandı ve bir baba sefkatiyle kızı olarak beyaz elbiseli birçok giftlerin pervaneler gibi döndüğü salona götürdü.

Sabri, aldanmamıştı. Ümit bilmeden de raksedebiliyordu. Vals için yaratılmış hissinin veren mini mini ayakları, mevzun hareketli narin vücudu ve ahenkter vaziyetlerle zaten o sonsuz bir raks için, deydi.

dönerlerken Sabri: — Gördüm mü... dedi, dememişiydim, pek âlâ dans ediyorsunuz iste...

Ümid bir parça gururla cevap verdi: — Dans eden ben değilim ki, siz beni sürüklüyorsunuz. Bir ran geliyor ki ayaklarımın yerdene keşildiğini hissederek gibi oluyorum.

Sabri, onun ipek saçlarını ve narin profilin bir kısmını görebiliyordu. Beyaz boynu ve güttükçe müdeverleşerek inen omuzları da genç diplomatın takdirini topluyacak kadar güzeldi. Sabri bu halde uzun müddet devamını temenni ederken Ümid birdenbire sendeledi: — Başım döndü.

Zavallı kız sararmıştı. Sabri onu tuttu. Salondan çıkarak bol ve temiz havalı bir yere götürdü. Yastıklı bir sezlona bırakınca kız kendinden geçti. Çehresi bir kâfur beyazlığı içinde dudaklarına varmayacak kadar ağardı. Elleri soğuyordu.

Sabri Bayan Naimiye bulmak istiyor, fakat Ümid yalnız bırakmağa cesaret edemiyordu. İse bir yabancısı karıştırmak ise Sabriye çok ağır geliyordu.

Bir müddet bütün iradesini kaybetmiş gibi şaşkın bir halde kalıyordu. Sonra aklını basına topladı.

hiyarak cebindeki küçük kolonya şişesini Ümidin burnuna götürdü. Genç kız alını kırışarak, yüzünde hafif bir buruşma hasıl olarak biraz kumidadı, gözlerini açtı. Cennet semalarına açılmış birer pencereyi andıran bu mavi ufukların bu anda her türlü tariften üstün bir güzelliği vardı. Bir zambak beyazlığı altında dinlenen çehresi pembe bir şafakla örtüldü, genç kız hemen kalktı, elbisesinin kuymalarını zeltirken utanmanın titrettiği kırpıklarılızlı hızlı açılıp kapanıyor du.

Sabri sordu:

— Şimdi daha iyisiniz değil mi yavrum?..

Saçlarını düzeltmeye başlayan Ümid cevap verdi:

— Evet artık geçti! Affediniz. Sizi rahatsız ettim... gördünüz ya. İşte bu alımsız olmanın tesiri. dir. İdmanlız dans da edilmiyor.

— Asıl ben sizin af dilemeliyim. Lüzumsuz yere sizi yordum. Emin olunuz bu neticeye öyle uzuldum ki...

(Devamı var)

insan nasıl komando olur

Son günlerde bir İngiliz tebliği Babülmende boğazında bir Fransız adasının komandolar tarafından işgal edildiğini bildiriyordu. Şimdiye kadar bir çok defalar İngilizlerin hazırladıkları bu kitalardan bahsedilmişti, fakat bir komandanın ne olduğu bizce tamamiyle malûm değildir. Onun için bu gönlüllü kitaların nasıl kurulduğunu, onların nasıl hazırlandıklarını, nasıl talim gördüklerini ve neler yaptıklarını anlatan bir yazıyı sütunlarımıza geçiriyoruz:

Britanya komutanlığının komandolarından umumiyetle beklediği vazifelerin hususî bünyesi bu erlerin bir çok sıkı talimlerden geçmesini, hâzır ve hayale gelmedik mesakketlere katılmasını ve bilhassa çok sıkı bir disipline tâbi olmasını icab ettirmektedir. Halbuki İngilizlerde bile halk yanlış bir fikre saplanarak komandoların fevkalâde cesur fakat her türlü disiplinden âzade bir takım başı bozuk insanlardan ibaret olduğunu sanmaktadırlar.

Fakat işin iç yüzü hiç de böyle değildir. Komandoları görecekları vazifenin hususîliği itibarıyla ayrı bir sınıf teşkil eden askerlerdir. Bunlar ne öteki askerlerden daha cesur, ne de onlardan daha disiplinsizdir. Bu kitalar Dün kerk harbinden sonra kurulmuş ve ilk defa Norveçte harbelmişlerdir. Bütün Komandolar askerler arasından gönlüllü olarak seçilir. Her hangi bir vaziyette verilen emri veya vazifeyi tamamiyle yapamazlarsa katilen sorguya çekildikten eski kitalarına iade edilirler. Kitalasına iade edilmek bir komandolar için en büyük manevî cezadır.

Komandoların Seçilişi:
Subayın karşısına çıkarak: "komandolar sınıfına girmek için gönlüllüyüm" diyen er evvelâ bir takım tecrübelerden geçmelidir. Fakat, daha bu tecrübelerden geçmeden evvel komutanın bu eri gözü tutmuş olması şarttır. Eğer komutan erin bu talebini kabul edilmeye layık bulursa er o vakit bir toplantıya çağırılır. Bu toplantıda bir subay komandolara ne olduğunu onlara kısaca anlatır.

Son günlerde 30 er komando olmak arzusu ile bir toplantıya gelmişlerdir. Subay onlara girmek istedikleri meslekten kendilerinden neler beklediğini anlatır. Burada talimlerin daha çok sıkı, disiplinin daha şiddetli ve yapılacak işlerin daha tehlikeli olduğunu söyler. Komandanın intiharı etmiye karar vermiş gönlüllü sayılacağı leğün ilâve etti.

Burada verilen aydın ve tayının diğer erlerin ayık ve tayınlarından daha fazla olduğunu da ayrıca işaret etti ve sözlerini şu suretle bitirdi:
— Şimdi size söylediklerimi düşünmek için 10 dakika izin veriyorum. On dan sonra sizi birer birer yanıma çağıracağım.

10 dakika sonra iki gönlüllü kendilerinden bu işten vaz geçti. Geri kalan 28 kişi birer birer subayın karşısına çıktı. Subay her biri ile 5-10 dakika konuştu. Gönlüllülere huynu ve nasıl çalışmak istediklerini anlattı. 28 kişiden 10 kişiyi: "Maalesef sizinle beraber çalışmam" diye geri gönderdi. Altı kişiyi şüpheli olarak işaret etti ve diğer 12 kişiyi kitalasına kabul etti.

Komandoların beklenen vazife, bu adamların sıhhat itibarıyla çok sağlam olmasını icab ettirir. Aynı zamanda zayıf olmak da esaslı bir şarttır. Atlet vücudü ve şişkin adaleli insanlar bu kitalarda hizmet edebilmek için ya pılan sıhhi muayenelerden kâzanamazlar. Bu heyet sıhhiyelerin raporları sonunda: "Kabza istidadi vardır, komando olamaz" hükmü sık sık görülmektedir.

Komando olmak için toplanmış gönlüllüler ilk iş olarak psikoloji dersini aldılar. Cahil bir muharibi iyi bir komando olamaz. Zira cesaret ekseriya iradesiz insanlarda görülen vasıftır. Halbuki bir komandanın her şeyden evvel sağlam bir iradeye, düzgün bir muhakemeye, mesuliyeti kavrama ve kabul etme hissiyatı malik olması şarttır.

Komandolar Nasıl Yaşarlar?
Komandanın hayati düşüncesi her şey ve tahammüdür, karşılaştığı fâna vaziyetten kimsenin yardım olmadan kurtulabilecektir. Normal adamlara bu tebliği nasıl verilebilir? Seçis iyi yapılsa mesele yarı yarıya halledilmiş demektir. Bundan sonra iş olmaktadır: barak kair, Her komando ayıldığında fazla olarak güne 6 gün ve 8 pını alır. Bu yekün öteki askerlerden fazla olarak yiyeceği gıdayı temin etmesi içindir.

Yatacak yer bulmak da kendi üzerinedir. Zira ordu komandoya yatacak yer temin etmez. Komando kitalar talimden önceki vakit komutan ertelediği sabahki toplantı yerini ve saatini

söyler ve Allah'a ısmarladık; der. Ertesi günü toplantı saatına kadar komando istediğini yapmaktaki serbesttir. Komando subayları, erlerin muayyen saatte gelmelerini yapmadıkları ni söylemekte mütefekkirdir.

Komandoların talimleri çok düşündürerek hazırlanmıştır. Daima vücudlarının formunu muhafaza edecek olan bu talimler güzel bir sıra takib ederler.

Komandolar, cığara içmeyen ve içki kiden nefret eden hakiki aletlere de benzemezler. Bu adamlar tütünün zevkine âşinadılar ve içmekten hoşlanırlar. Fakat, fazla cığara ve içki kendilerine yaktır. Fazla öksüren bir komandanın bu hali çok bütün içtiğinden ileri geldiği anlaşılınca hemen kitalasından iade edilmiştir.

Komandolar vazife icabı olarak seyahat ettikleri vakit dahi ordu bunların yatacağı yerle alakadar değildir. Bir gün bir komando bölüğü 200 kilometrelik uzun bir yürüyüş vazifesi aldı. Muntaka konaklar ve yollar komutanlığı bu vazife için ne gibi nakil vasıtaları ve konak tertibatı almak lâzım geldiğini sordu. Komandoların şefi bu suale şu cevabı gönderdi: "Komando kendi işini kendi yapar, kimseden yardım istemez." ve kitalasını topluyarak ertesi sabah için 45 kilometre uzak bir şehirde randevu verdi. Ertesi günü bütün askerler randevu yerinde buluyorlardı. Ertesi günü randevu da 165 kilometre uzakta başka bir şehirde verildi.

Komandolar Nasıl Talim Görür?
Bu hususî kitaların talimi üç parçaya ayrılır:

A — Piyade talimleri. Silâh kullanmak. Her er piyade silâhlarından her birisini mükemmelen kullanmalıdır. Esasen komando sınıfına katılma imtihanları yapılırken komando namzedi iyi bir nişancı olduğuna isbat etmek mecburiyetindedir.

B — Müsterek hareketler. Bu tâbirle tayyareler ve gemilerle müsterek yapılacak hareket ifade edilmektedir. Komando harp gemisini gayet iyi tanımakla mükelleftir. Muhtelif harp gemilerinin talim görür ve gemicilik alanında bir hayli bilgi edinir. Motor kullanmayı, kürek çekmeyi, yüzmeyi, sahile esya çıkarmayı muhakkak öğrenmiş bulunmalıdır.

C — Hususî talimler. Bu talimler komandanın her hangi bir muhitte yaşayabilmesi içindir. Komandolar avlanmayı, avladığı hayvanları yümeyi ve ya yalmayı, pişirmeyi, silâhsız çarpışmayı, her çeşit patlayıcı maddeleri kullanmayı, tabii ve sunî mamları aşmayı öğrenmelidir.

Komandolar her mevsimde ve her şart altında talim yaparlar. Yağmur,

kar, tipi soğuk, fırtına, su taşması hâttâ yer sarsıntısı komandanın talimini durduramaz.

Komando, otomobil, bisiklet, lokomotif ve deniz motoru kullanmaya muktedir. Sahra topu da kullanır. Telgraf çeker ve mors alfabesi ile muhabere eder.

Komando Almanca'yı öğrenir. Alman lisanının kolayca konuşamayan komando sınıfında kalmaz. Kezâlik düşman ordularında verilen emirleri dahi o dilde ve temiz aksanla telâffuz edebilmelidir.

Komando, iyi bir yürüyüşçü olmalıdır. Yürüyerek ve koşarak saatte 7 mil, yalnız yürüyerek saatte 5 mil, yürüyerek iki saatte 9 mil, yürüyerek üç saatte 12 mil, 4 saat ve bir ceyrek 15 mil, sekiz saat 20 dakikada 25 mil, 14 saatte 55 mil yürüyebilmelidir.

Yapılan tecrübeler inanılmaz noteler vermiştir. Komando kitaları 20 dakikadan bir saate kadar uzayan marşlarla 24 saat yürüyüş yapmışlar ve 67,5 mil yol yürümüşlerdir.

Diğer bir talimde iki gün harp ya pa yapı 60 millik mesafeyi yürümüşlerdir. Bu iki gün içerisinde komandolar kendi yiyeceklerini kendileri temin etmişlerdir.

Komandolar İş Başında:
Komando hareketi gecmeden evvel iyiden iyiye hazırlanır. Kendisine verilen emirler kısa ve tam bir listedir.

Bu hususta bir fikir verebilmek için Norveçte Valso üzerinde yapılan seferde komandolar verilen emri aynen buraya kaydedelim:

Düşman orduları ya mahvedilecek yahut esir alınacaktır. Düşman teçhizatı zaptedilecektir.

Düşman sanayi tesisah tamamiyle yıkılacaktır.

Vesikalar ve âletler sağlanarak ele geçirilecektir.

Kisilingler yakalanacaktır.

Müttefiklerle birlikte harp etmek istiyen Norveçliler gemilere alınacaktır.

Her er yiyeceğini beraber götürmektedir.

Soğukta silâhların üzerine sürülecek bir terlik her ere verilmiştir.

Valso seferi muvaffakiyetle neticelendi.

Keşif yapmak üzere ilerleyen altı bir komando yere düşmüş bir Alman miğferi gördü. Almak için eğildi.

Ummadığı bir mukavemet gördü, biraz daha eğilince miğferin bir Alman erinin başında olduğunu anladı.

Maneviyatları:
Bütün gönlüllü kitalarda olduğu gibi komandolarda da maneviyat mükemmeldir. Sıhhatleri yerinde birbirine yardımcıları fazladır.

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Cinsi	Muhammed	bedel	Teminatı
180/3547	Tarabyada Kalpakçı sokagında eski 18 yeni 1980 81			
52184/26	Fatih eski İmrahor yeni Hacı Evhat mahal. 31 3			
52301/2840	Beyoğlunda Kocatepe mahallesinin Köstebek sokagında 52 pafta 539 ada 10 parsel 213 tah. 25, yeni 46 kapı No. lu 34,50 metre murabba arsanın tamamı.	250	10	
51122/82	Eminönünde Dayehatun mahallesinde büyük yeni han birinci katta 87 pafta 259 ada 11 kapı sayık 24 buçuk metre murabba kâğır ocaının tamamı.	1250	102	
F. 3/3740	Beyoğlunda Feriköy mahallesinde eski Ka. simpaşa yeni Bozkurt sokagında kâin eski 62, 62 mükerer yeni 70, 72 kapı No. lu dükk. kâin evin 1/6 hissesi.	525	40	
51151/4078	Fatihte eski ve yeni Beyazıtğa mahalles. 15 2			
55100/4365	nin Paşa odaları sokagında eski ve yeni 10 kapı 24 metre murabba arsanın tamamı. Tarabyada Tarabya cad desinde eski 93 yeni 98 kapı No. lu dükkânın 1/4 hissesi.	65	5	
Yukarıda yazılı gayrimenkuller 17-8-941 Pazartesi günü saat 14 de Milli Emlâk Müdürlüğünde müteakik komisyonunda ayrı ayrı ve açık artırma ile satılacaktır. İstekillerin nüfus hüviyet cüzdanları ve teminat mektuplarıyla birlikte ihale saatinde komisyon ve fazla izahat için Milli Emlâk Müdürlüğüne müracaatları. (8222)				

İstanbul Defterdarlığından:

Defterdarlık binası 53 cephe kısmında yapılacak tamirat ve tadilat işleri kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır. Eksiltme 10.5.942 pazartesi günü saat 15 de Defterdarlık binasında Milli Emlâk Müdürlüğünde müteakik komisyonunda yapılacaktır. Keşif beledi (73786,50) lira, muvakkat teminatı (4940) liradır. Mülkâna evrakı Milli Emlâk Müdürlüğünde görülebilir. İstekillerin en az bir taahhütte (60.000) liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair idarelerinden alınmış oldukları vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla ihale gününden tetli günleri hariç 3 gün evvel alınmış ehliyet ve 942 yitina ait ticaret odası vesikalarıyla muvakkat teminatı muhtevi ve 2400 sayılı kanunun tarifata dairyesinde hazırlanmış kapalı ve mühürlü zarf derununda teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de kadar komisyon reisliğine mahbuz mukabilinde tevdi etmeleri, (7844).

Edirne ve Uzunköprüde yapılan atışlar

Edirne, (Hususi) — Gençlik kulüpleri atıcılık faaliyetlerini teftiş için şehrimize gelen federasyon başkanı Edirne ve Uzunköprüdeki atışlarda bulunduğundan sonra Kırklareli hareket etmiştir.

Vali Ferit Nomer, vilâyet ve bölge erkânı meraklı seyirci önünde yapılan Edirne muharebe atışlarında Kıvık gençlik kulübü birinciliği Ayşe kadm, ikinciliği Muradiye, üçüncülüğü merkez, dördüncülüğü kazanmış; dairili hedefe atışta beynelmî'el ölçide birinci derecede muvaffakiyet gösteren berber cırağı 16 yaşında Salim birinci olmuş, umum müdürülük maddesiyle mükâfatlandırılmıştır.

Uzunköprüde yapılan atışlarda 5 mermide 59 sayı yapan 17 yaşında nâlbant cırağı Mustafa birinciliği, 58 sayı yapan tuhafiyeci cırağı Necati ikinciliği, 58 sayı yapan bahçıvan yamağı 17 yaşında Adem üçüncülüğü kazanmış, gençlerin yüzde 63 ü vazifelerini yapmışlardır. Federasyon başkanı neticelerin iyi olduğunu söylemiş, kazananlara saatler ve termüslerle mükâfatlandırılmışlardır.

RAŞİD RIZA

TIYATROSU Halide Piskin beraber
YATAKLI VAGONLAR
KONTROLÖRÜ
Komedi — 3 — Perde
Yazan: RAŞİD RIZA

ZAYI — Fatih nüfus dairesinden almış olduğum nüfus kâğıdımı kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan esiksinin hükmü yoktur. Nesibe Bartın (16915)

BORSA

29.7.942 MUAMELESİ

Londra 1 Sterlin	5,22
Newyork 100 Dolar	130,70
Cenevre 100 Frank	30,70
Madrid 100 Pezeta	12,89
Stokholm 100 İsveç. k.	31,16

ERHAN VE İAHİLAL

Ervelki, Bugün	
İkramiyeli % 5, 938	22. —
İkr. Ergani % 5 933	22,30 —
% 7 1/2, 933 T. borcu tr.	23,65 —
% 7 1/2, 933 T. borcu tr.	23,30 —
% 7 1/2, 933 T. borcu tr.	23,30 —
Sivas - Erzurum 1	20 —
Sivas - Erzurum 2	2 —
% 5, 938 Haz. tah.	27,50 —
% 7, 1941 D. Y. 1	20,10 —
% 7, 1941 D. Y. 2	19,73 —
Anadolu D. Y. Th 3	51 —
Anadolu D. Y. Th 60	30,70 —
Merkez bankası	154,50 —
Anadolu D. Y. Mül.	52 —
İş bankası nama	15 —
İzmir Esmâ, Ahal B.	6,10 —
İzmir Bankası hisse	22 —
Aslan çimento	10 —
Aslan çimento müesses	5,30 —
Şark değirmenleri	5 —
İtihat değirmen	27,75 —
T. kömür madden.	18 —
% 6 T. bonoları	94 —
Türk C. Yıatro	69,50 —
İst. Umum Sığorta	29 —
Şirketinayriye	25 —
Şirketinayriye temettü	30 —
Rihtim tahvili	18,60 —
İst. Su tahvili	5,10 —
İst. Su hisse	5 —
Türk borcu tr. 1	—, 24,85 —
Kayseri ve olvarı	
elektrik şirketi hisse senedi	27 —

Borsa harici altın fiyatı

Dünkü	Bugünkü
Reşadiye	29,30 29,95
Kılıç altın gramı	3,90 3,93

Karar hulâsasıdır:

İhtikâr 42/190
Milli Koruma Kanununa muhalefetten Cıball Fener caddesinde 183 numarada tütüncülük ticaretiyle meşgul İsmail oğlu Mirza hakkında İstanbul birinci Milli Koruma Mahkemesinde cereyan eden muhakemesi neticesinde suçunun fiili sabit olduğundan Milli Koruma Kanununun 32,59 cu maddeleri muvabince on lira para cezası ödemesine ve on gün müddetle de dükkânının kapatılmasına ve hüküm kat'iletiğinde ticaret suçluysa ait olmak üzere karar hulâsasının Haber gazetesinde neşredilmesine 29-5-942 tarihinde karar verildi. (8193)

İstanbul Defterdarlığından:

Beşiktaş hükümet konağı çatı tadilatı işinden muhtelif eb'adda ve muhtelif ka'inihiklarda (1189) adet galvanize eski oluklu sağılar 17.9.942 pazartesi günü saat 15 de Milli Emlâk Müdürlüğünde müteakik komisyonunda kapalı zarf usulü ile satılacaktır. Muhammed bedeli (1203,19) teminatı (91) liradır. İstekillerin 2490 sayılı kanunun hükümleri dairyesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale günü saat 14 de karar komisyon reisliğine tevdi etmeleri müktaadır.

Fazla izahat için mezkûr müdür lüğe müracaat. (8228)

Ticaret Vekili

Aydın ovasında müstahsil-lerle konuşmalar yaptı

Vekil, çiftçiye tasarruf ve istihsalî azami madde çıkarmak tavsiyesinde bulundu

İzmir, 30 (A.A.) — İzmir ve civarında tetkiklerini bitiren ticaret vekili Dr. Behçet Uz bu sabah saat 7,55 te hususî bir otarayla refakattelerindeki zevatla birlikte Alsancak istasyonundan Aydın ve Denizliye hareket etmiştir. Vali, komutanlar, generaller, belediye reisi, parti vilâyet idare heyeti reisi, halkevi reisi, emniyet müdürü, jandarma komutanı, ticaret ve zahire borsası, ticaret odası ikinci reisi, ithalat ve ihracat birlikleri ve ticaret odası umumi kâtipleri, ticaret vekâletine bağlı müesseseler vilâyet ve belediye erkânı, matbuat ve ticaret âlemine mensup zevat ve pek çok dostları tarafından uğurlanmış kalabalık bir halk kütlesi de Dr. Behçet Uz'u hâzretle uğurlamıştır.

Aydında.

Aydın, 30 (A.A.) — Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz, İzmirden Aydın ve İzmir mebuslarından bazı zevat ve Ticaret Vekâleti erkânı ile beraber, ayırdıktan sonra ilk merhale olan Aydına varmıştır.

Vekil Torbalı, Tepeköy, Selçuk, Ortaklar, Gremencek ve İncirli Ova istasyonlarında durarak halk ile samimî hasbihallerde bulunmuş, mahsul vaziyetini, sıhhi durumlarını, kasaba ve köylerinin umumi vaziyetini sormuştur.

Her tarafa köylü, reğber, çiftçi, her sınıf halk hükümetin son kararını kendilerinde doğurduğu büyük sevinci Vekile ifade, Milli Şefe sonsuz saygılarını cümhuriyet hükûmetine saygı ve sevgilerini ihlâğa delâletini Dr. Behçet Uzman rica etmişlerdir.

Bütün bu bölgede vekilin devlete yüzde yirmi beş borcumuzu ödediniz mi, sualine, halkın hep bir ağızdan verdiği cevap şu olmuştur: "Seve seve ödiyoruz..."

Bu mmtakalarda hükümet hissesinin on güne kadar ödenmiş olacağı tahmin edilmektedir.

Dr. Behçet Uz, muhtelif yerlerde halkın ileri sürdüğü ihtiyaçlar ve bazı temennileri not etmiş, bilhassa bölgenin her tarafında temini talep edilen yerli tohumluk ihtiyacının temini hakkında ofise talimat vermiştir.

Mahsulün bazı yerlerde kuraklığa rağmen memnuniyet verici olduğu umumiyetle tesbit edilmiştir. Dr. Behçet Uz, halka bu sebekte mahsulün memnuniyet verici olmasına rağmen gelecek sene daha çok ekim yapmak lâzım geldiği ve en başta gelen işin çok ekim ve iyi çabıma olduğunu söylemiş, her türlü israfa kaçınmalarını, her sahada azami tasarrufa riayet etmelerini, düşümlerde, eğlencelerde paralarını heba etmemelerini, istikbalin doğurmuş muhtemel her vaziyete karşı mukavemetli olabilmek için her kesin kazancını tasarruf etmeyi öğrenmesini tavsiye etmiş ve bu sözler halkın umumi tasvip sesleriyle karşılanmıştır.

Dr. Behçet Uzu hamil otaray saat 12,25 de Aydına varmış, istasyonda vilâyet Partî, Belediye erkânı, büyük bir halk kütlesi vekili hararetle karşılamıştır.

Muğla valisinin riyaasetinde belediye ve parti reislerinden mürekkep bir heyet Aydına gelmiş ve Parti binasında Ticaret Vekili tarafından kabul edilmiştir.

Denizliye hareket

Aydın, 30 (A.A.) — Ticaret Vekiliyi, Partiyi ziyaret ettikten

İkili Dr. Behçet Uz, Vilâyeti, Be-sonra halkevine giderek kâzalar-dan gelen ve burada kendilerini beklemekte olan heyetleri kabul etmiş ve istihsal vaziyeti etrafında izahat ve malûmat almıştır.

Ticaret Vekili, müteakiben bir-yük salonda yapılan umumi bir toplantıya riyaaset etmiştir. Bazı mebuslarımızla mülhakattan gelen heyetlerin ve vilâyetin birçok tanınmış tüccar ve çiftçilerinin hazır bulundukları bu toplantıda ticaret vekili memleket ve milletin refah seyyesini yükseltmek maksadıyla hükûmetçe alınan tedbirleri izah etmiş, istihsalî artır-mak için hükûmetle beraber bütün milletçe ve elbirliğiyle yapılması gereken vazifeleri kayıt ve işaret etmiştir.

Ticaret vekilimiz pamuk müstahsillerinin, zeytinyağı ve manifatura ticaretlerinin de maru-zatlarını dilemiştir.

Vilâyet idare heyetinin tertip ettiği ziyafete hazır bulunduktan sonra Dr. Behçet Uz, refakatindeki zevatla birlikte saat 15 te Denizliye hareket etmiştir.

Festival bulmacası H B E O A Y O R E N Z R B K

Bu 14 harften Milli Oyunlarımızın başhcalarından üçünün isimleri bulunmaktadır. Doğru halledenler arasında 10 Ağustos'a çekilecek kura neticesinde birinciyi bir yastık, ikinciyi yağıt boya bir tablo, üçüncüyü bir dolma kalem, dördüncüden on beşinciye kadar birer Festival konusması, on fış, on beşinciden yirmi beşinciye kadar birer Festival garkısı pîşgi verilecektir.

Bulmacalar 9 Ağustos'a kadar Eml-nönü Halkevi Festival Komitesi adresine gönderilmelidir.

ŞUNDAN BUNDAN

Patatesten ve Türk buğday-larından pasta

Patatesi Fransaya getiren, Par-mante, patatesten etmek yapmayı düşünmüştü; fakat ondan daha becerikli çıkan birisi, patatesin he-nüz lüks maddelerden sayıldığı o zamanlarda, bir pasta icad etmişti, ve bunu şöylece ilân ediyordu: "Pastacılık, öyle nazik bir sanat haline gelmiştir ki, pastacılar, her yaşa, her zevke göre ve her şeyden pasta yapmaya mecburdurlar. Bu ise, icad dehası ile alakalıdır; çünkü, pasta yapıldığı madde esas kal-mak şartile, yeni bir hüviyet almaktadır."

Dedikten sonra, kendisine işaret ederek:

M. Sandron, sanatı kendisine mahsus usullerle tatbik eder. Bu cümleden olmak üzere, şimdi, patatesten ve Türk buğdaylarından, on büyük kibarların sofralarını süs-leyecek pasta neveleri icad etmiştir. Bunlardaki fevkalâdeleli, en süslü birer pasta oldukları halde, yapıldıkları maddelerin sıhhi hassele-rinden zerre kadar kaybetmemlece-ridir.

"Böyle olunca, patatesten yapılmış olan Sava pastası, midevi ve Skorbat hastalığının panzehiridir. Türk buğdaylarından yapılmış olan pastalar ise iştihâ vericidir.

"Bu iki pastanın haiz olduğu hassalar, onların çocuklara ve ihtiyarlara çok faydalı olacağını gösteriyor..."

Bu pastacı, bu ilânı yaptığı zaman, Birleşik Devletler Amerikası, istiklâlinin başında idi ve henüz garabetli kumkuması olmamıştı. Gâ-rîp değil mi, bu Fransızın, bundan iki asra yakın bir vakitte yaptığı bu ilânı bugünkü Amerikalılara bile taş çıkartır.

Ele batan bir çöp nerede bulunur

İsveçli bir balyeci, bundan bas-sene evvel, iş görürken, eline bir çöp batır. Adam, senelerce izdirap çeker, nihayet, son zamanlarda, onu, bir doktor, ameliyatı masasına yatırır ve eline batmış olan çöpi, kalbinin sol tarafından çıkarır. Ne yalan çöp! Adameğazın can erine kadar sokulmuş.

137

Temüçin uzakta bu konuşmaları duyunca canı sıkıldı.

İngiliz zabıtası Temüçin katil olarak yakalanan olursa, bir zindandan yeni kurtulan bu fedakar deli, kanlı şimdi tekrar hapisaneyeye mi girecekti?

Ortalık ağarıyordu. Şanghayın ko-yu mavî kubbesinde uzun kanatlı kuşlar uçuşmaya başlamıştı.

Temüçin, ortalık bütünü aydınlanmadan, İngiliz polisinin elinden kaçmayı düşündü. Anı bir (No) oyunu hamlesiyle yanında duran iki İngiliz muhafızını yere düşürdü ve bahçeden çıktı. Alaca karanlıkta gözden kayboldu.

Polisler düdüğü çitirerek yerden kalktılar. İngiliz zabıtası şaşaladı. Polisler:

— Mogol genç kaçtı. İmdat.

Diye bağırıyordu. İngiliz zabıtası:

— Altı kişilik bir polis müfrezesi etrafa yayılın. İrarıyı şiddetle takip ediniz.

Diye haykırdı.

Polisler etraftaki sokaklara yayıldılar.

Tomson hâlâ cesedin önünde tetiklat yapıyor ve keskin bir hüküm veremiyordu.

İngiliz zabıtası, Tiyen Fonun hizmetçisini sorguya çekti:

— Bektayı kim öldürdü diyebilirsin?

Hizmetçi güldü:

— Bunu bir çocuk bile tahmin edebilir: Temüçin, Bektayın en büyük düşmanıydı. On Temüçin öldürdü.

— Öldürürken gördün mü?

— Hayır, görmedim. Fakat, iş bittikten sonra Bektayın cesedini Temüçin sürükledi, ve odadan dışarıya attı.

— O halde bu işi Tiyen-Fo ile beraber yaptılar. Öyle mi?

Hizmetçi, hanımın suçlu mevkii ne düşürmemek için:

— Hayır, hayır. Tiyen-Fo odada yoktu.

Dedi. Ve mânâlı bir bakışla İngiliz zabıtası süzmeğe başladı.

Mister Tomson lafa karşı:

— Bu cinayeti Temüçin işlemiş olsa bile hâdisenin siyasi cephesi var, azızim.

— Ne demek istiyorsunuz?

— Yani şunu demek istiyorum, ki Temüçin bir Mogol gencidir. Japonlara yardım etmesi ırk yakınlığı içindir. Bektay ise, düne kadar Japonlarla harbeden bir millettir. Rusların casusuydu. Bence bu işte şahıslar, dan ziyade fikirler çarpışıyor.

— Sen neler söylüyorsun, Mister Tomson?

— Neler mi söylüyorsunuz? Hakikati söylüyorum. İki devlet arasındaki harp bitti. Fakat, iki millet arasındaki husumet ebediyete kadar devam edecektir.

— Benim felsefe dersine ihtiyacım yok. Katil arayıp bulmağa mecburum.

Polislere döndü:

— Hâlâ bir haber yok mu? O civa ruhlu adamı nasıl oldu da kaçırdınız?

— Gözlerimizi onun üzerinden ayırmıyorduk. Bütün dikkatimize rağmen kaçtı. Fakat, kuşlar gökyüzüne doğru ne kadar yükselseler, incekleri yer yine topraktır. Temüçin de bir kus gibi Şanghayın içinde dönüp dolaşacak ve nihayet bizim elimize düşecektir. Hiç merak etmeyin, kaptın!

Biraz sonra Tiyen Fonun evinden İngiliz karargâhına geldiler.

İngiliz Komutanı asayiş zabıtasına sordu:

— Şu bizim Londra'dan gelen ve mühim hâdiseler takibine memur olan meşhur detektif ne işler gördü?

— Tomson mu soruyorsunuz?, kolonel? O, birtakım mânâsız parmak izleri üzerinde uğraşıp duruyor. Bu rasını hâlâ tanıyamamış. Kendisini Londra'da sanıyor.

— Ey, anlat bakalım: Sen ne yaptın?

— Tiyen Fonun köşkünde bir insan cesedi buldum.

— Erkek mi, kadın mı?

— Erkek.

— Mutlaka Tiyen Fonun usaklarırdan biri olmalı.

— Hayır, Tiyen-Fo çok severler den biri Rus casusu. Siz onu tanır-sınız. Bektay.

— Ne dedin. Bektayı öldürmüşler mi?

— Evet. Onun cesedini Tiyen-Fo nunevinde buldum. Temüçin öldürmüş olabilir.

— Kimdi bu Temüçin?

— O da Bektay gibi uydurma bir Mogol asilzadesi olsa gerek.

— Yakaladınız mı?

— Yakalamıştık. Karanlıkta kaçtı.

— Peşinden müfrezeler göndersey-din.

— İhmal eder miyim? Derhal et-rafa'en değerli polislerimi saldırdım. Neredeyse bulup getirirler.

Kolonel ayağa kalktı.

Ve yavaşça ayaş zabıtasına kulağına eğildi:

— Tiyen-Fo evde miydi?

— Hayır. Bir ziyafetteymiş.

— Çok ala. Evde bulunmayışına sevindim. Çünkü, Mister Tomson ka-dıncağızı boş yere saatlerce sorguya çekip üzecekti.

— Manmâfih ben orada iken buna meydan vermezdim, kolonel!

Asayiş zabıtasına çekilmişti.

Mister Tomson, İngiliz koloneli ile başbaşa kalmıştı.

Tomson, koloneli şöyle bir sual sor-du:

— Çoktanberi Şanghayda mısınız, kolonel?

— Evet. Üç yıldan fazladır bura-dayım.

— O halde Şanghayı çok iyi tanı-yorsunuz demektir. İlk önce sizden şu "kızılkelebek" bari hakkında bi-raz malumat istiyeyim.

— Tiyen-Fonun çalıştığı bar, Şang-hayın en temiz, en az vakıta çıkaran eğlence yerlerinden biridir. Neden işe bu kadar temiz bir yerden başlı-yorsunuz, dostum?

— Barların temizli olur mu, kolon-el? Oralara düşen kadınların hepsi şüpheli, hattâ tehlikeli mahlûklardır. Bunlar paar ile her fenalığa âlet ola-bilirler.

— Tiyen-Fo bu kaideden istisna edebiliriz. Şanghayda onun ufak bir vakası bile yoktur. Çok temiz, çok nazik bir kadındır.

Kolonel pürosunu yaktı:

— O sadece ince, zarif, yüksek bir sanatkârdır, dostum! Eğer sahne iş-lerinden anlarsan, bu mesele etrafın-da seninle uzun boylu konuşabilirim. Yoksa boş yere geçirilecek vaktim yoktur.

Mister Tomson soğukkanlılığını ta-kınlmıştı.

— Pekâlâ kolonel! dedi. O halde bu bahsi kapayalım. Siz buranın es-kisi olduğunuz için, şüphesiz herkes-benden iyi tanırırsınız. Tiyen-Fo ya-ları tek cephesi olan bir kadındır-mıdır? Bu nokta hakkında olsun beni aydınlatmak lütfunda bulunur musu-nuz?

Kolonel kaşlarını çatı:

— Dostum, sen herkeste mutlaka bir kusur arayıp bulmak için mi ya-ratıldın? Tiyen-Fo, benim tanıdığım gündenberi tek cephele görünen te-miz yürekli bir kadındır.

— Olabilir ya. Bu bir görüş mese-lesidir. Ben de onun görüşüne al-daımsım. Beni aynonla içkilerle sarhoş ederek tuzağa düşürdü. erte-si sabah kendimi evinin gizli mahze-nesinde buldum.

Kolonel kendini tutamadı:

— İşte buna gülmek kabil de-gil dedi. Bu gizli mahzen hikâyesi, ne siz de mi inanıyorsunuz?

Tomsonun beyni döndü. O, mahze-nin bütün iztiraplarını çekmiş bir a-damdı:

— Kolonel! Siz alaycı bir insana benziyorsunuz ama, ben alay mev-zuu olacak bir adam değilim. Günler denberi —dün geceye kadar— İTiyen-fonun esirleri arasında yatıyorduk. Başımıza gelen felâketten haberdar değilseniz, hiç olmazsa dinlemek su-reti ile alaka gösteriniz.

Kolonel eski alaycı tavriyle güldü:

— Şimdi de Tiyen-Fonun esirlerin-den bahsediyorsunuz! Bu kadını gö-renler daima ona tutulmuşlardır. Siz de ona karşı bir aşık haleti ruhiyesi var. Mazur görürüm. O, insanın ak-tımı olacak kadar güzel ve sehhar bir kadındır. Bir vakitler ben de sizin gibi ne yaptığımı, ne söylediğimi bil-mezdim!

(Devamı var)

Fenni Sünnetçi Nuri Eşsiz

Büyük yaştakilerin de sünnetleri kabinasında kolaylıkla yapılır. (Dü-gün için bir hafta evvel müracaat.) Akşaray polis merkezi karşısında No. 1/2 Tel. 20937 den isteyiniz.

Ahmet Akhoyanlu

Çocuk Hekimi

Taksim Talimhane Paşası No. 1

Pazardan maada hergün saat 15

ten sonra. Telefon 40127

At yarışları 4 üncü hafta programı

Sıra	Atın Sahibi	İsmi	Rengi	Babası	Anası	Yaşı	Antrenörü	Şirket
------	-------------	------	-------	--------	-------	------	-----------	--------

1 inci koşu (Göksu koşusu)

İki yaşındaki yerli safkan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi 850 lira, mesafesi 1200 metredir.

1	P. Halim	Humayun	Al er	Ronflon	Churbara	2	P. Halim	56
2	F. Simsaroglu	Pulat	Kır er	Blazorny	Pommeleğ	2	Bayram	56
3	"	Destegül	Doru dişi	Carrit	Chines Girl	2	"	54.5

İkinci koşu (Satış koşusu)

Dört ve daha yukarı yaşta ki saf kan Arap at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 120 lira, mesafesi 2000 metredir.

1	M. Batur	Kismet	Al at	Hamdani	Küheyle	14	Arkadi	64
2	F. Kocagüney	Fidan	Al kıs.	Seklavi	"	7	Yula	62.5
3	N. Temizer	Murad	Kır at	Nevvak	Leyla	4	N. Temizer	62

3 üncü koşu (Çimke koşusu)

Dört ve daha yukarı yaşta ki yerli yarımkan İngiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 300 lira, mesafesi 2400 metredir.

1	P. Halim	Elhan	Doru kıs.	Alinari	Kuhinur	4	P. Halim	74.5
2	H. Özen	Alceylan	Al at	Olga	Yerli	7	I. Nalçin	62
3	M. Vural	Perihan	Al kıs.	Paris	Firdevs	10	I. Atçı	56.5

4 üncü koşu (Boğaziçi koşusu)

Üç ve daha yukarı yaşta ki safkan İngiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 850 liradır. Mesafesi: 2400 metredir.

1	Dr. Seferof	Komisarij	Al at	Obertaş	Basia	7	Arkadi	62
2	H. Alakuş	Dandy	Doru at	Favara	Castlemen	9	Mecit	62
3	A. Atman	Özdemir	Al at	Onnix II	La Bordonier	7	A. Atman	56
4	"	Gonca	Al kıs.	"	Mistynquette	5	"	54.5
5	P. Halim	Romans	"	"	Herçeknör	7	P. Halim	54
6	F. Atlı	Umacı	Al at	Bar Le Duc	Akın	4	F. Atlı	54
7	P. Halim	Humahatun	Doru kıs.	Alinari	Lady Tag	4	P. Halim	52.5
8	F. Simsaroglu	Demet	Kır kıs.	Alişah	Yoconna	3	Bayram	45.5
9	S. Temel	Çobankızı	Al at	Canonlaw	Val of Clyx	3	S. Temel	45.5

5 inci koşu (Büyükdada koşusu (Handikap))

Dört ve daha yukarı yaşta ki Arap at ve kısraklara mahsus, ikramiye si 300 lira, mesafesi: 2400 metre. re, sunus, e-ülkerdir. şirld emtöy

1	M. Mudi	Bora	Kır at	Alceylan	Bulut	6	Davut	64
2	I. K. Tekçe	Tuna	"	Kuruş	Sübeyl	5	I. Atçı	58
3	F. Vural	Tarzan	"	"	"	4	F. Atlı	50
4	S. Kirgöl	Kuruş	Al at	"	Mesrure	4	Mecit	
5	A. I. Aytaç	Tarhan	Doru at	"	Mebruke	4	A. I. Aytaç	48

İkili bahisler: 1, 2, 4, 5 inci koşularda.

Çifte bahisler: 2, 4, 4, 5 inci koşular üzerindedir

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 25 - 7 - 942 vaziyeti

AKTİF				PASİF			
Kasa:				Sermaye:			
Altın: Safi kilogram	74.616.385	104.953.914,15		İhtiyat Akçesi:			
Banknot	..	7.374.146,50		Adi ve fevkalâde	..	9.412.135,7	
Ufaklık	..	202.647,75		Hususi	..	6.000.000,—	15.412.135,73
Dahildeki Muhabirler:				Fedavüldeki Banknotlar			
Türk Lirası	..	502.317,80	502.317,80	Deruhte edilen evrakı nakdiye	..	158.748.563,—	
Hariçteki Muhabirler:				Kanunun 6—8 inci maddelerine	..	24.221.621,—	
Altın: Safi Kilogram	23.948.013	33.648.796,38		Deruhte edilen evrakı nakdiye	..	134.526.942,—	
Altına tahvilı kabul serbest Döv.	..	..	..	Karşılığı tamamen altın olarak	..	40.000.000,—	
Diğer dövizler ve Borçlu kırling	..	..	..	ilâveten tedavüle vazedilen	..	288.500.000,—	
bakiyeleri	..	53.041.262,93	86.690.059,31	Reeskont mukabil ilâveten teda-	..	..	
Hazine Tahvilleri:				vüle vazedilen	..	..	
Deruhte edilen evrakı nakdiye	..	..	..	Hazineye yapılar altın karşılıklı	..	..	
karşılığı	..	58.748.563,—	..	avans mukabil 3902 No. u kanun	..	..	
Kanunun 6—8 inci maddelerine	..	..	..	mucibine ilâveten tedavüle va-	..	..	
tevfikan Hazine tarafından vakı	..	..	..	zedilen	..	130.500.000,—	593.526.942,—
tediyat	..	24.221.621,—	134.526.942,—	MEVDUAT:			
Senedat Özdamlı:	..	..	..	Türk Lirası	..	116.801.195,10	
İcari senetler	..	331.222.432,88	331.222.432,88	Altın: Safi Kilogram	877.422	1.234.161,0	113.035.350,21
Esham ve Tahvilat Özdamlı:	..	..	..	3850 No. u Kanuna göre hazineye	..	..	
Deruhte edilen evrakı nak-	..	..	..	açılan avans mukabil tevdi ola-	..	..	
diyenin karşılığı esham ve	..	..	..	nan altınlar:	..	..	
tahvilat (İtibari kıymetle)	..	44.833.139,93	55.339.583,38	Safi Kilogram	55.541.930	78.124.167,9	78.124.167,90
1 — Serbest esham ve tahvilat	..	10.506.443,45	..	Döviz Taahhüdâtı:			
Avanslar:				Altına tahvilı kabul dövizler	..	..	
Altın ve döviz üzerine avans	..	..	..	Diğer dövizler ve alacak kıtlı	..	27.044.473,38	
tahvilat üzerine avans	..	3.009,31	..	ring bakiyeleri	..	..	27.044.473,38
Hazineye kısa vadeli avans	..	7.905.723,45	..	Muhtelif	..	..	139.840.961,55
Hazineye 3850 No. lu kanuna göre	..	..	..				
açılan altın karşılıklı avans	..	250.000.000,—	257.908.819,76				
Hissedarlar	..	..	4.500.000,—				
Muhtelif	..	..	9.763.176,24				
			992.984.039,77				992.984.039,77

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:

İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Müteahhit nam ve hesabına olmak üzere nümunesi mucibince 10 adet H. U. 5.302 s/m Müller bandası pazarlıkta satın alınacaktır.
- 2 — Pazarlık 7.8.942 cuma günü saat 10 da Kabataşta levazım gube-sindeki merkez alım komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — Nümune her gün öğleden sonra sözü geçen gubede görülebilir.
- 4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif ede-cekleri fiyat üzerinden yüzde 7,5 güvenme parasile birlikte mezkûr ko-misyona müracaatları. (8101)

OPERATÖR

Halid Ziya Konuralp

İKİNCİ CERRAHI DOÇENTİ

Beyoğlu İstiklal Caddesi Elhamra

Apartmanı 1 Numarada

Her gün öğleden sonra 7 ye kadar

Telefon: 42204

DOKTOR

HAFİZ CEMAL

"LOKMAN HEKİM."

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

muayene saatleri: 2.5.6.Tel: 2239

Spor!

Marmarada tenis kupası

Turnuva üç şehir oyuncuları arasında başladı

Ankara, İzmir ve İstanbul seç-me takımları arasında tertib edil-en Marmara tenis kupası maçları-na dün sabah Fenerbahçe kortla-rında başladı.

Maçlar pazar akşamına kadar her gün yapılacaktır.

Ankaranın Fehmi, Sefik, ve Ah-met, İzmirin Giraud, Reggio, İvan ve Aliotti, İstanbulun Hasan, Tel-yan, ve Nisan gibi büyük oyuncu-larını bir arada toplamış olan bu turnuvanın ilk günü şehrimizin güzide bir seyirci kütlesi tarafı-dan merakla takip edilmiştir.

İlk günün teknik neticeleri şun-lardır:

Tek erkekler: